

GALANDON

A. DAN

VOOR EEN BEETJE GELUK

Integrale editie

GALANDON A. DAN
VOOR EEN BEETJE GELUK

Integrale editie

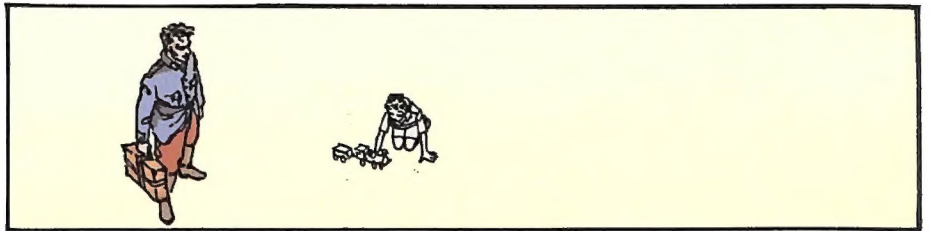
© Bamboo Edition, A.Dan, Galandon
© Saga Uitgaven voor de Nederlandse taal.

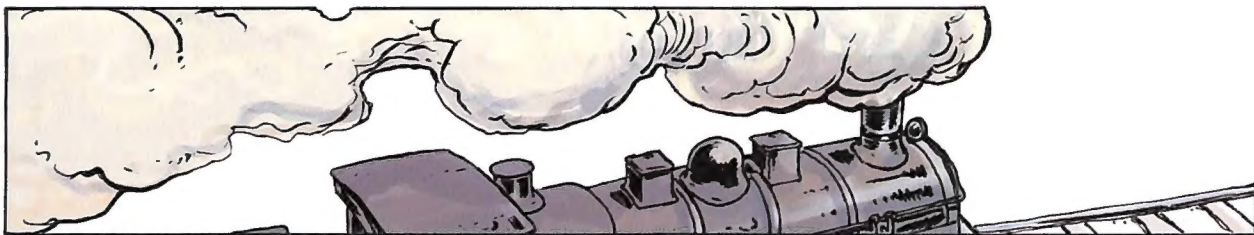
D 2014/10295/ 28
ISBN 9789085523161

Distributie: Stribbelstrips, Hamont-Achel

Saga Uitgaven
Berkenhagestraat 77
B-8210 Zedelgem

www.sagauitgaven.be

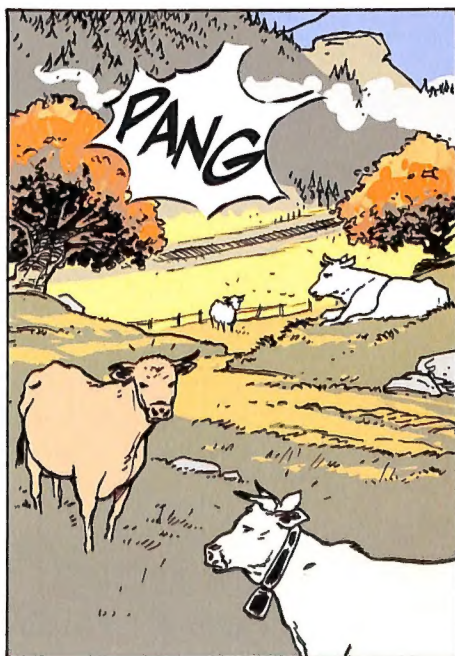
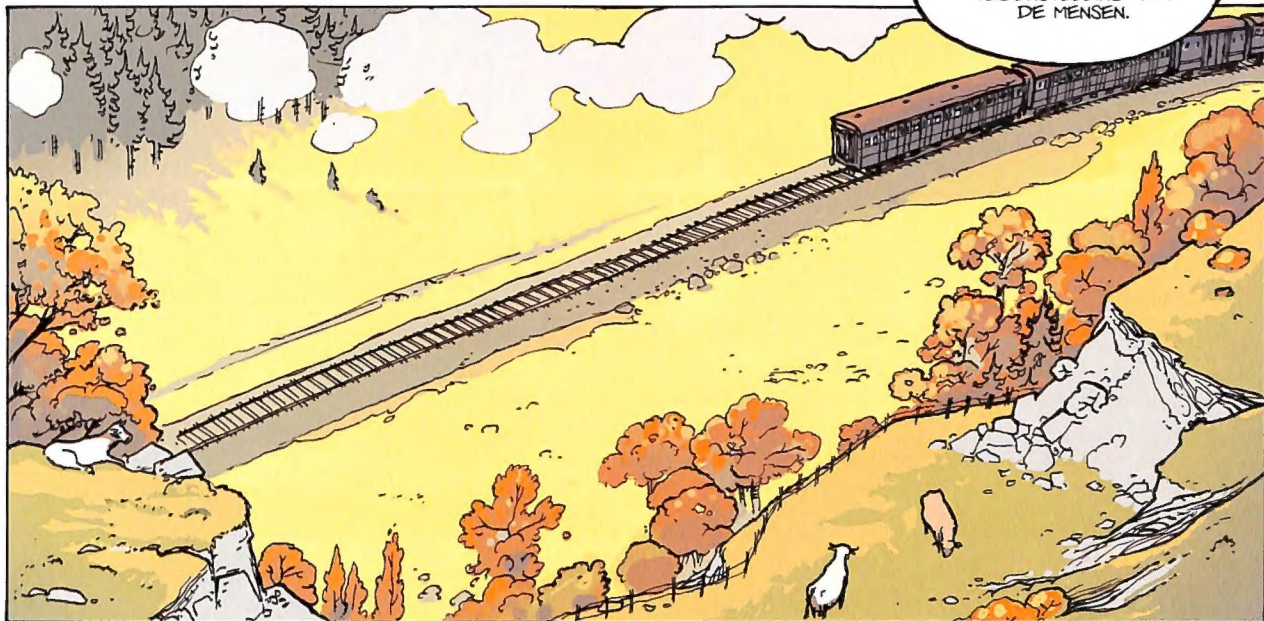
ERGENS IN DE PYRENEËN.
LENTE 1919.

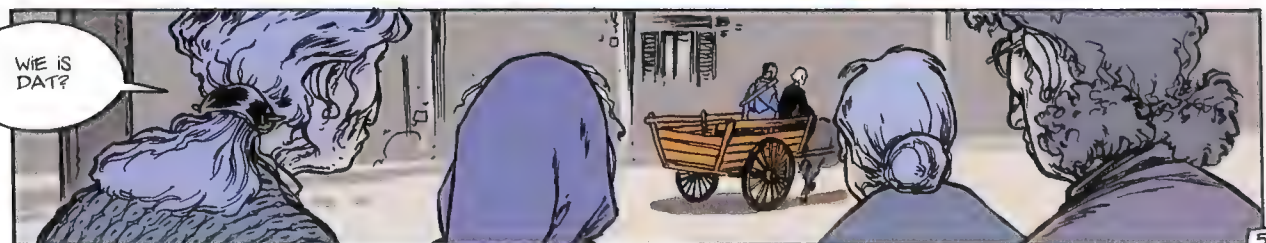
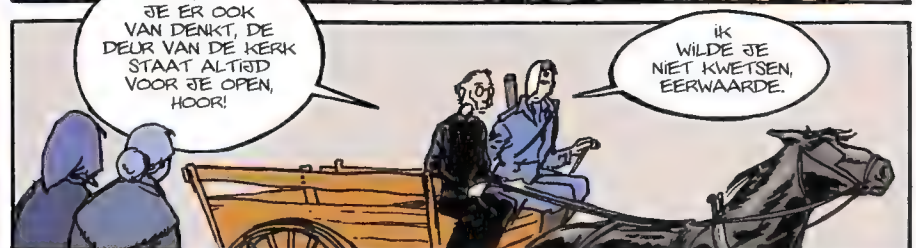
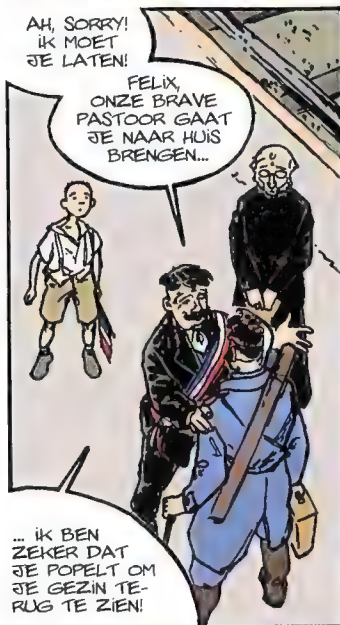
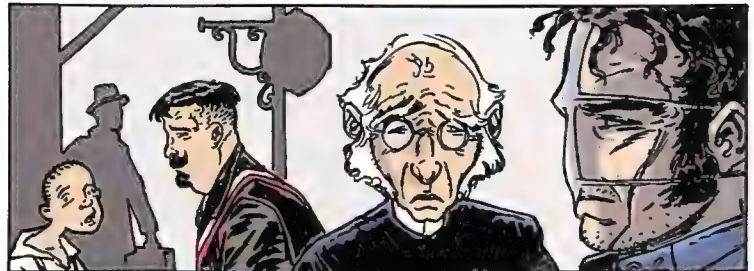
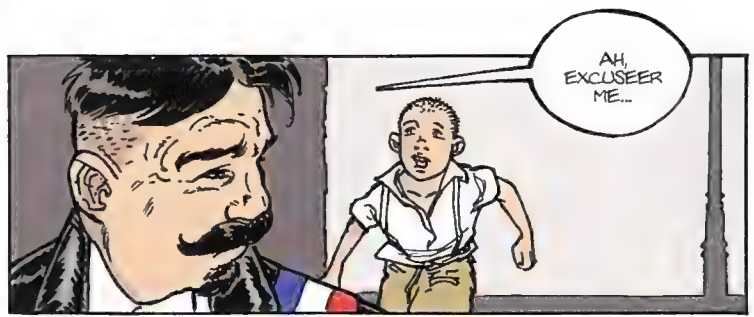
OH!
ER IS NIET VEEL
VERANDERD IN DE
VALLEI!

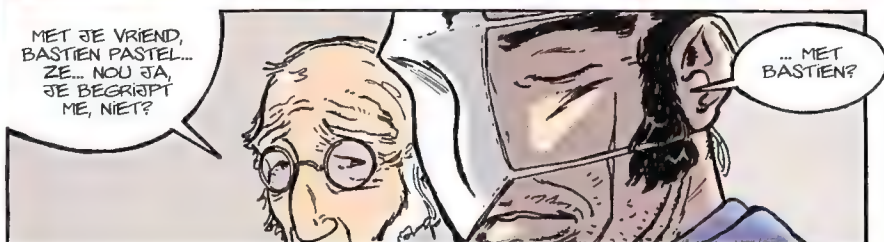
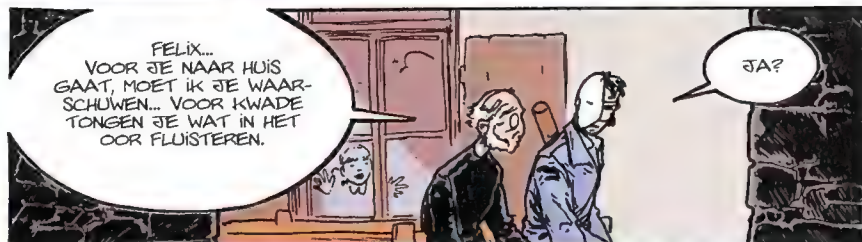
JA...
HET LANDSCHAP
IS NOG ALTIJD
HETZELFDE...

NIETS
LIJKT DE BERGEN TE
HEBBEN VERSTOORD... IN
TEGENSTELLING TOT
DE MENSEN.

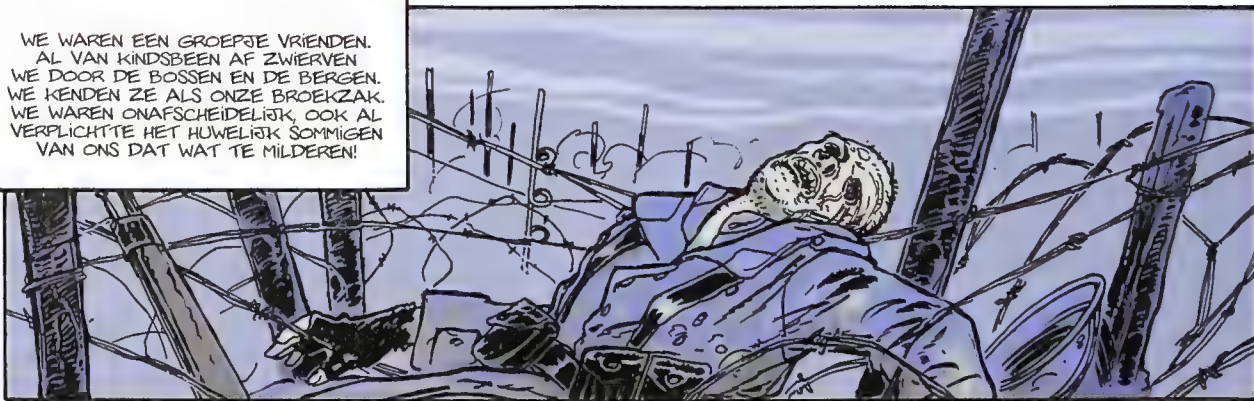

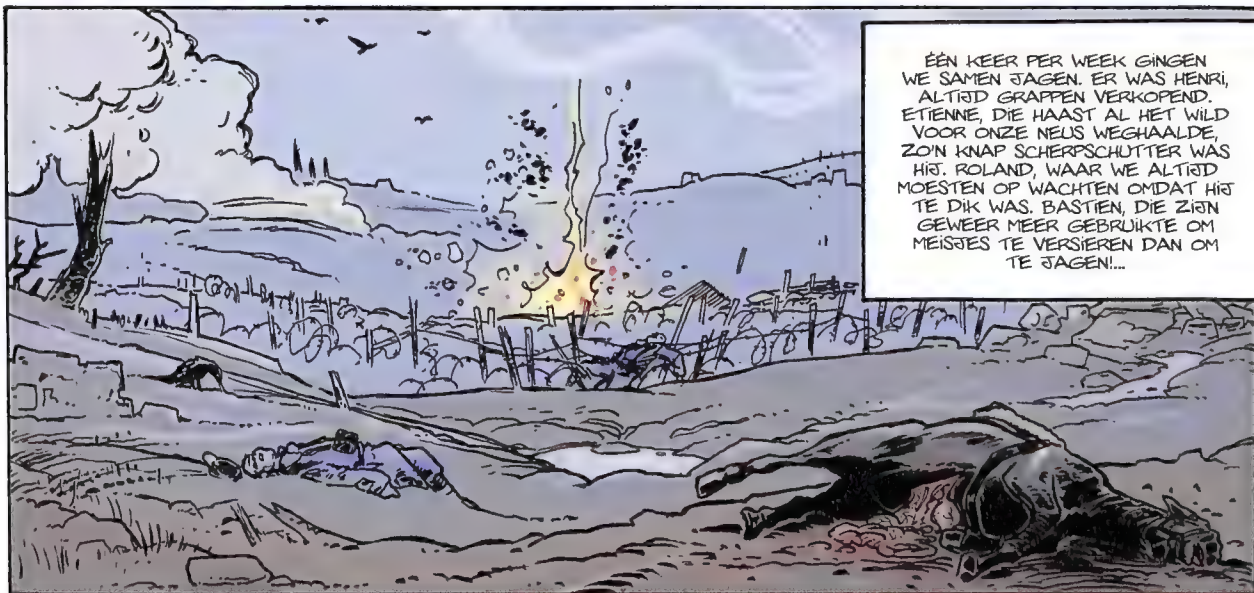

WE WAREN EEN GROEPJE VRIENDEN.
AL VAN KINDSBEEN AF ZWIERVEN
WE DOOR DE BOSSSEN EN DE BERGEN.
WE KENDEN ZE ALS ONZE BROEKZAK.
WE WAREN ONAFSCHEIDELIJK, OOK AL
VERPLICHTTE HET HUWELIJK SOMMIGEN
VAN ONS DAT WAT TE MILDERE!

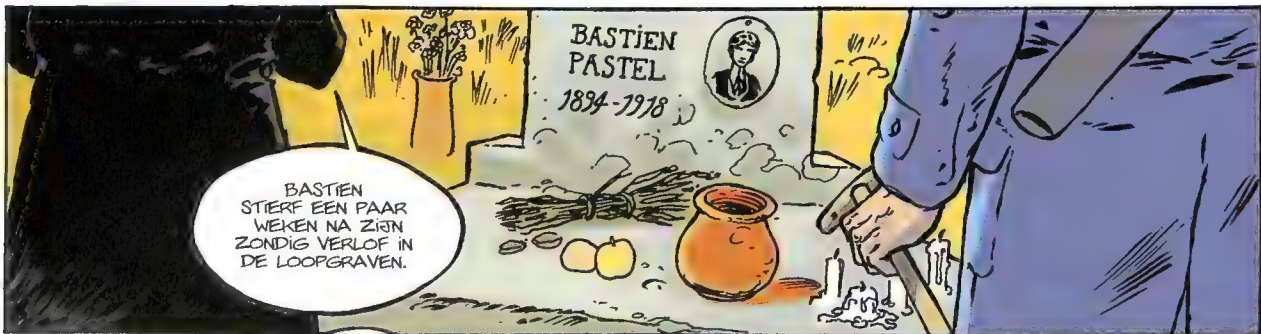
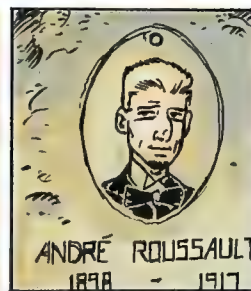
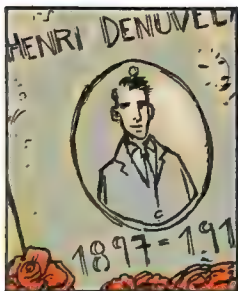

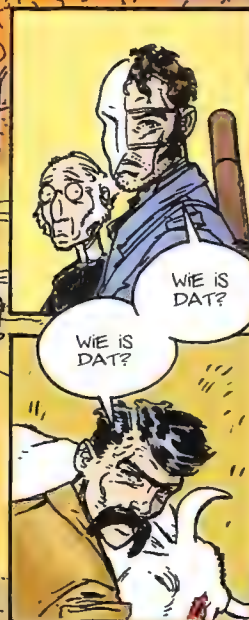
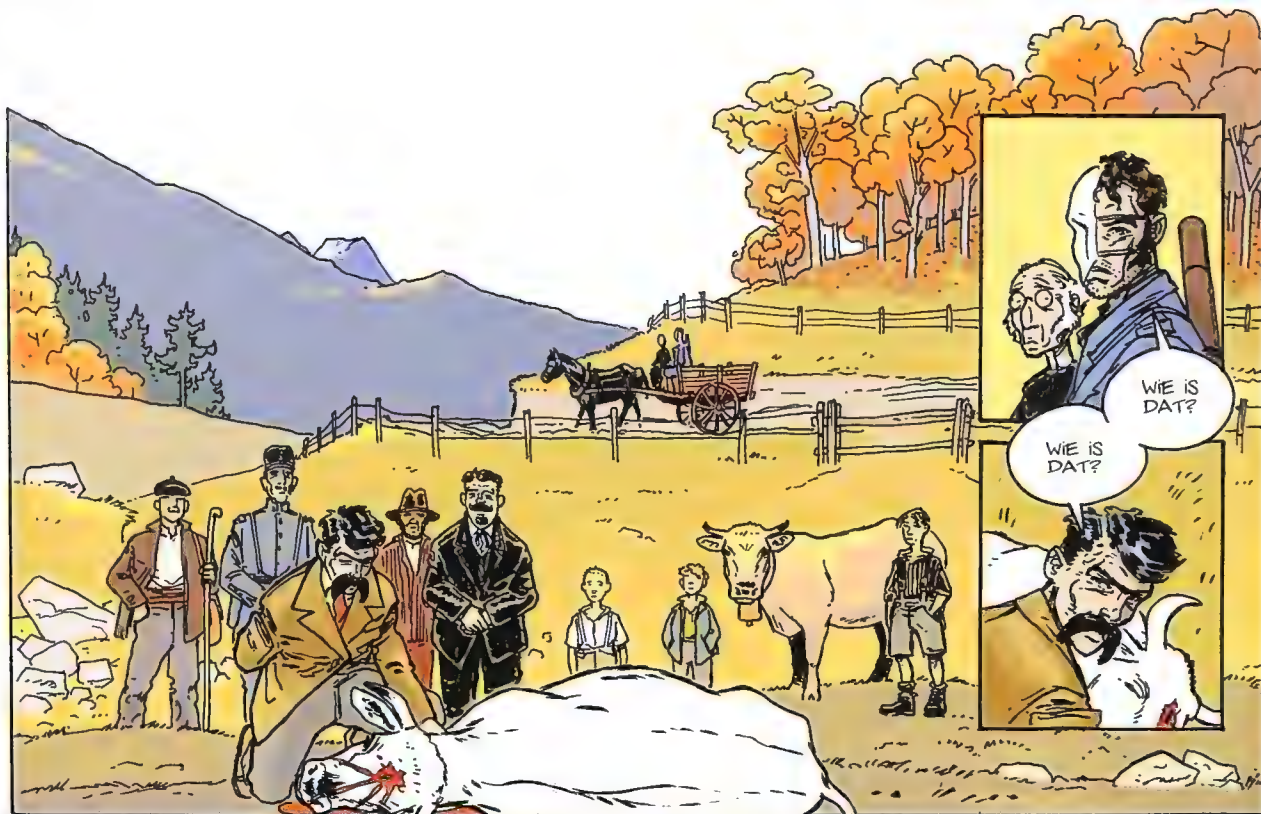
EEN KEER PER WEEK GINGEN
WE SAMEN JAGEN. ER WAS HENRI,
ALTIJD GRAPPEN VERKOPEND.
ETIENNE, DIE HAAST AL HET WILD
VOOR ONZE NEUS WEGHAALDE,
ZO'N KNAAP SCHERPSCHUTTER WAS
HIJ. ROLAND, WAAR WE ALTIJD
MOESTEN OP WACHTEN OMDAT HIJ
TE DIK WAS. BASTIEN, DIE ZIJN
GEWEER MEER GEBRUIKTE OM
MEISJES TE VERSIEREN DAN OM
TE JAGEN!...

EN DE ZACHTE ANDRÉ, DIE NOG
GEEN KOE IN EEN GANG KON RAKEN.
MATHURIN, DIE ALTIJD NOG EEN
EXTRA KOGEL IN HET DODE DIER
SCHOOT... VOOR HET GEVAL HET
NIET ECHT DOOD WAS! WE HADDEN
ER BIJNA ONZE DRIE JAAR LEGER-
DIENST OFZITTEN TOEN DE OORLOG
UITBRAK... WE VERLIETEN DE KAZERNE
OM NAAR DE LOOPGRAVEN TE GAAN.
NU ZIJN ZE ALLEMAAL DOOD.
IK BEN DE LAATSTE.

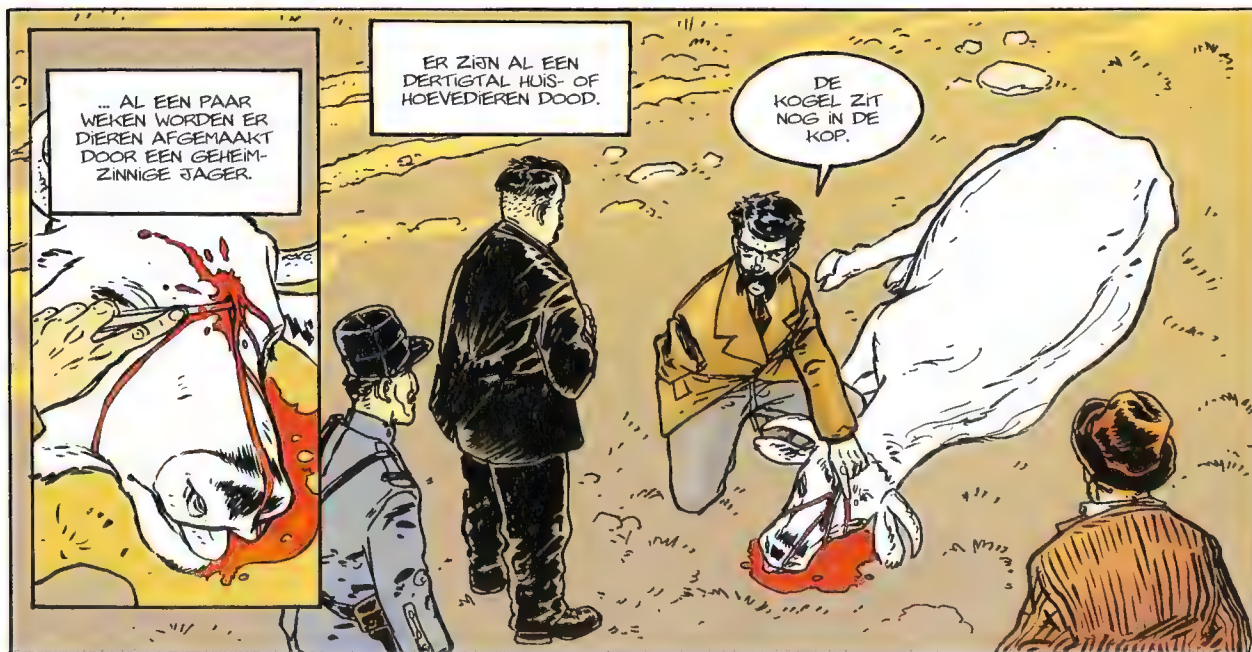

FELIX
CASTELAN,
EEN JONGEN UIT
DE VALLEI, EEN
OORLOGSHELD. MAAR
DE ARME DROMMEL
VERLOOR EEN
STUK VAN ZIJN
GELAAT.

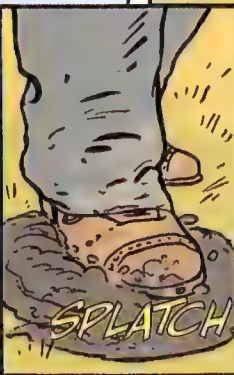
HENRI
NVOIX, EEN
POLITIEMAN UIT
PARIJS. HIJ IS HIER
AL EEN PAAR DAGEN
OP VRAAG VAN ZIJN
SCHOONBROER,
ONZE BURGE-
MEESTER...

... AL EEN PAAR
WEKEN WORDEN ER
DIEREN AFGEMAAKT
DOOR EEN GEHEIM-
ZINNIGE JAGER.

ER ZIJN AL EEN
DERTIGTAL HUIS- OF
HOEVEDIEREN DOOD.

DE
KOGEL ZIT
NOG IN DE
KOP.

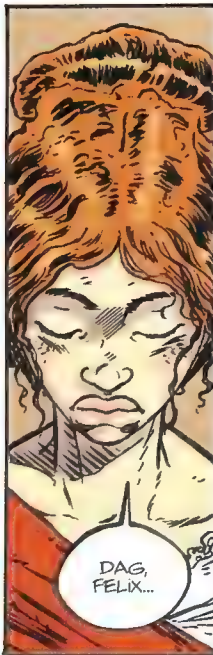
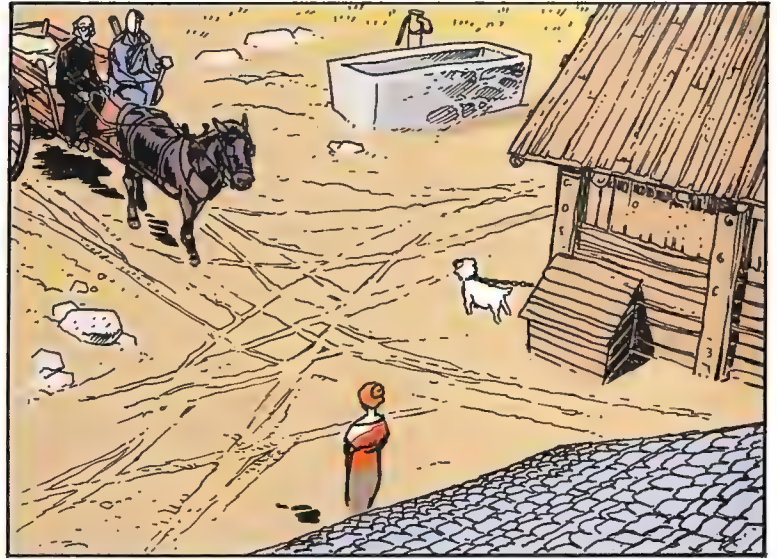
VOOR MIJN MILITAIRE DIENST WAS IK NOOIT WEGGEWEEST UIT HET DORP. DE OORLOG WAS MIJN EERSTE REIS. IK MOEST MIJN ZOON EMILE ACHTERLATEN, VIJF JAAR GELEDEN NU. HIJ IS EEN KNAPPE KEREL!

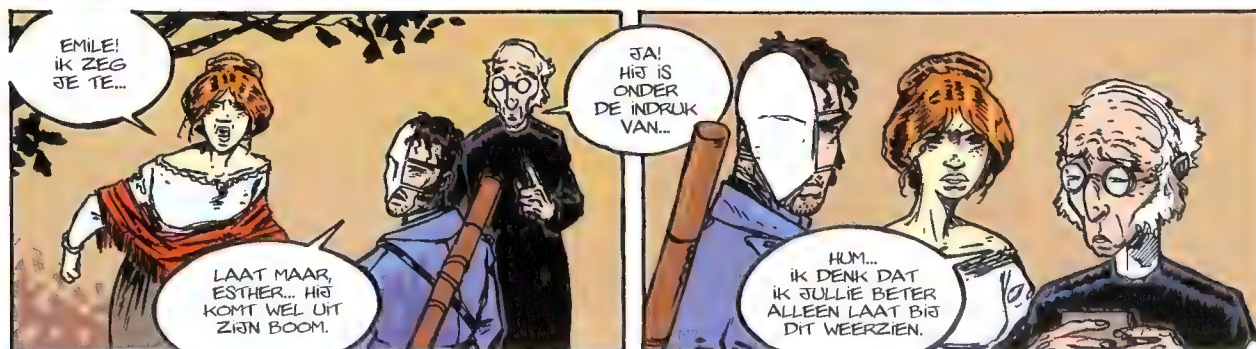
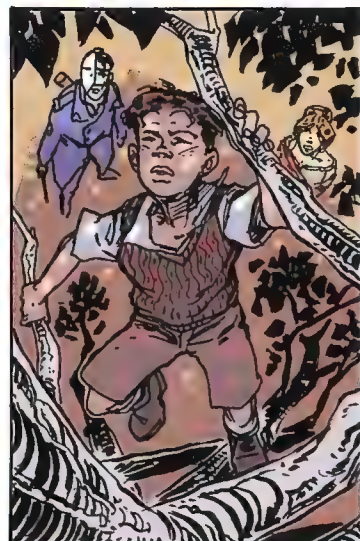

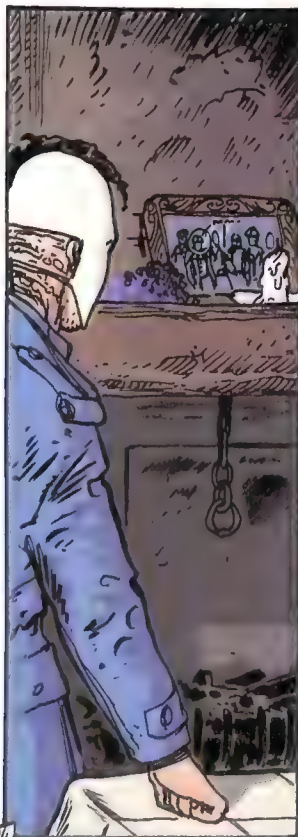
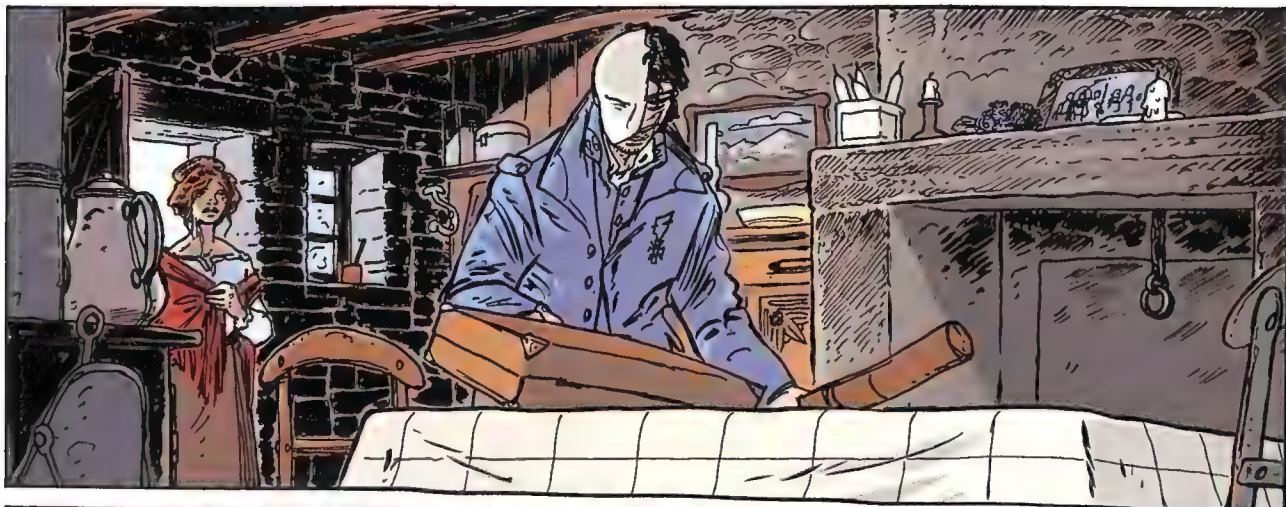
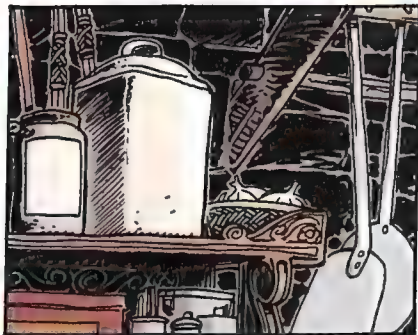
ADRIEN, ONZE KRUIDENIER, GAF HEM EEN SCHAALMODEL VAN EEN VLIEGTUIG, EEN BLÉRIOT XI HET EERSTE DAT OVER HET KANAAL VLOOG, DENK IK. HIJ HAD EEN KRUIDENIERSZAAK IN PARIJS VOOR HIJ TERUGKEERDE NAAR ZIJN GEBOORTEDORP. JE KUNT HEM EENDER WAT VRAGEN, HIJ VINDT HET WEL... UITEINDELIJK...

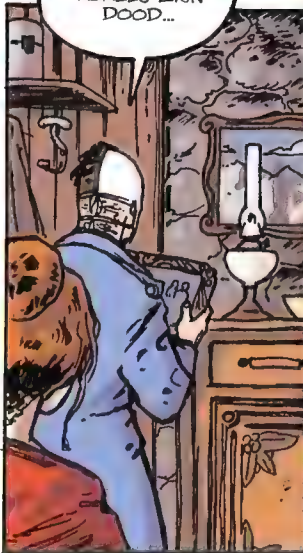
IK HEB NOG NOOIT EEN GELUKKIGER KIND GEZIEN! EMILE HOLDE ALLE KANTEN UIT, HET SPEELGOEDJES HOOG BOVEN ZIJN HOOFD, EN MAAKTE ONS HORENDOL MET ZIJN MOTORGELUIDEN! «VLIEGEN, PAPA! VLIEGEN!» HERHAALDE HIJ ONOPHOUDLIJK. ALS DE OORLOG AFGELOPEN IS, TRAKTEER IK HEM OP EEN VLUCHT MET EEN LUCHTBALLON OF MISSCHIEN ZELFS IN EEN VLIEGTUIG!

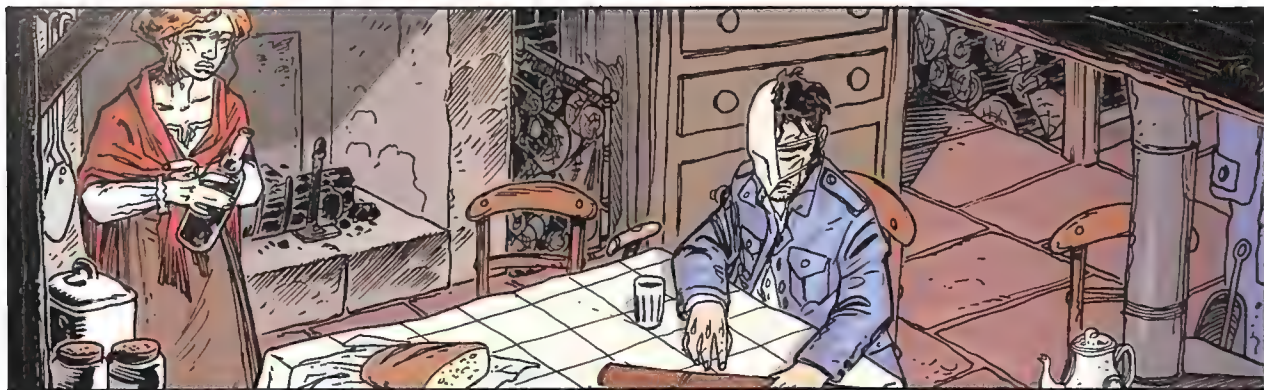

AL DIE KERELS ZIJN DOOD...

IK
HAD LIEVER
WATER.

ZET JE,
ESTHER.

BEN
JE BANG?
WAARVOOR
BEN JE
BANG?

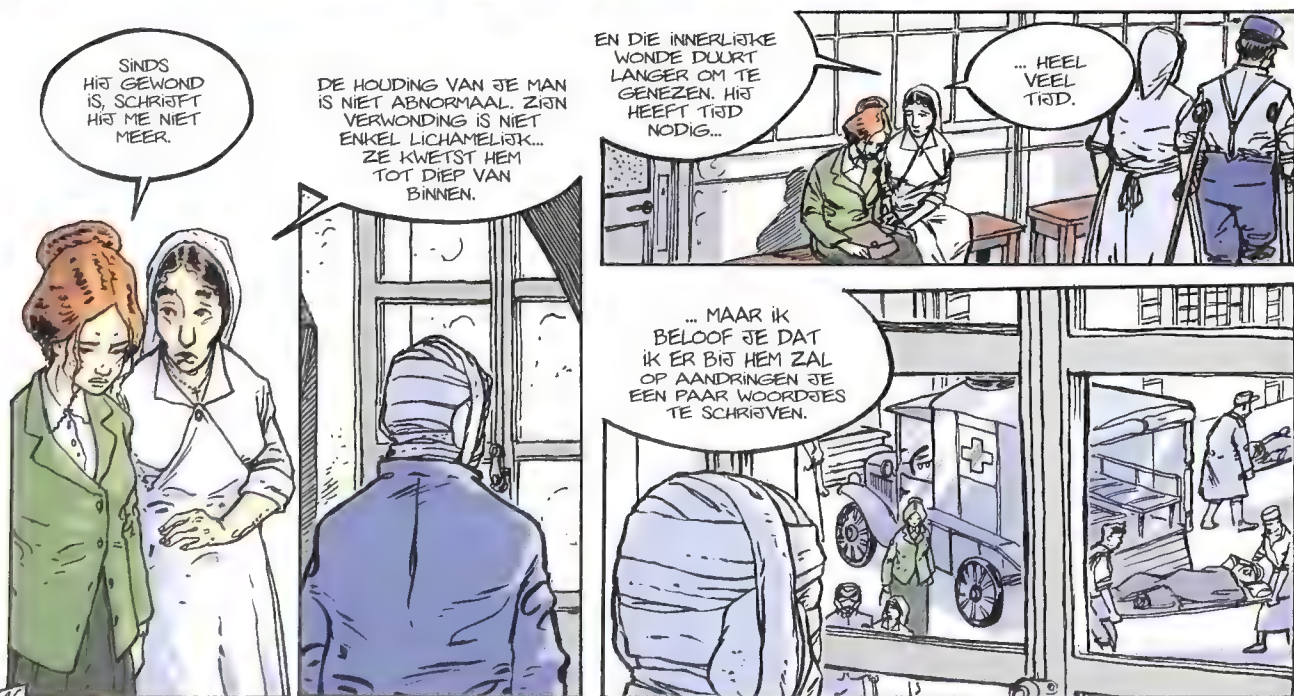
VOOR
MIJN GELAAT?...
OF MIJN WOEDE?

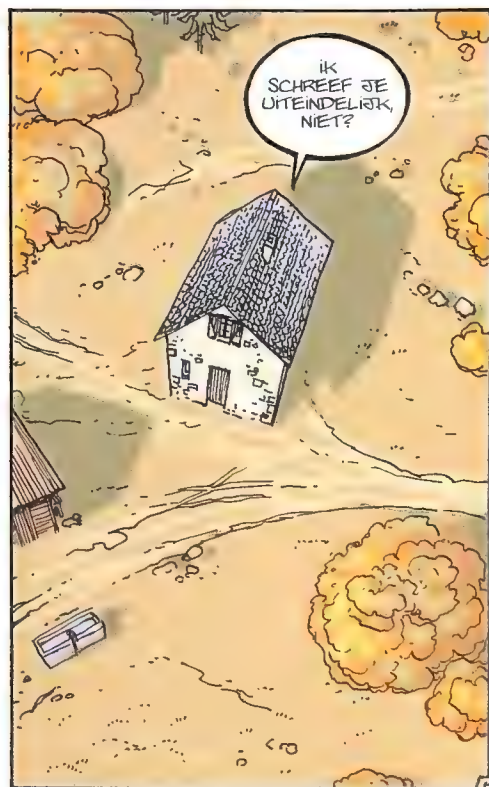
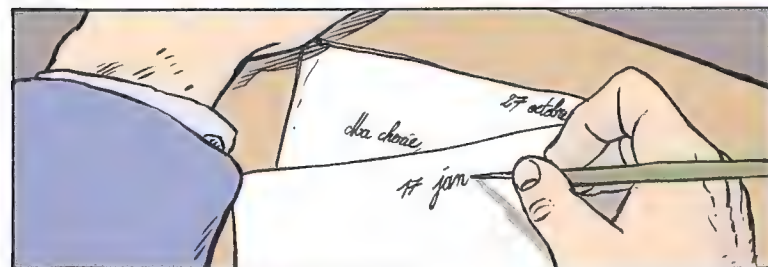
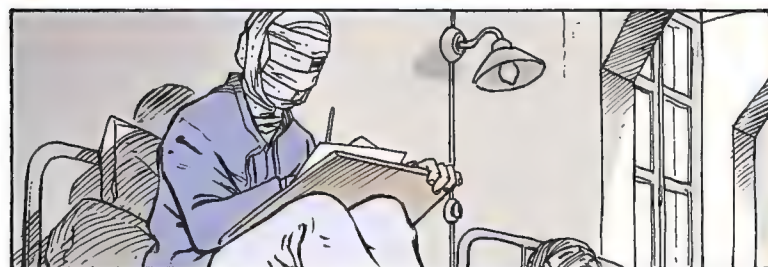
IK WILDE
JE EROVER
SPREKEN,
FELIX...

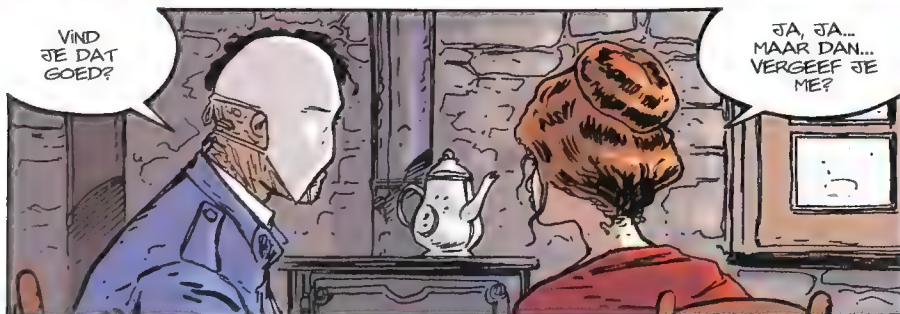
... HET JE
ZELF ZEGGEN
TOEN IK JE KWAM
OPZOEKEN...

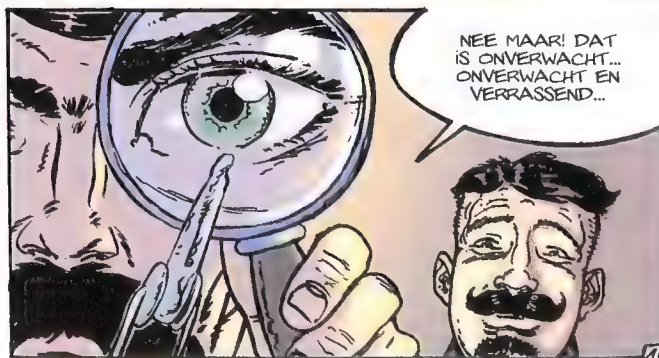
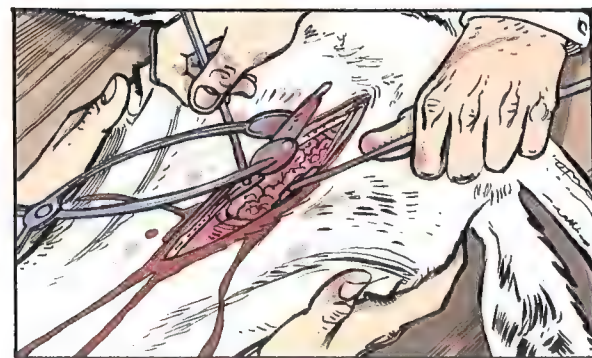
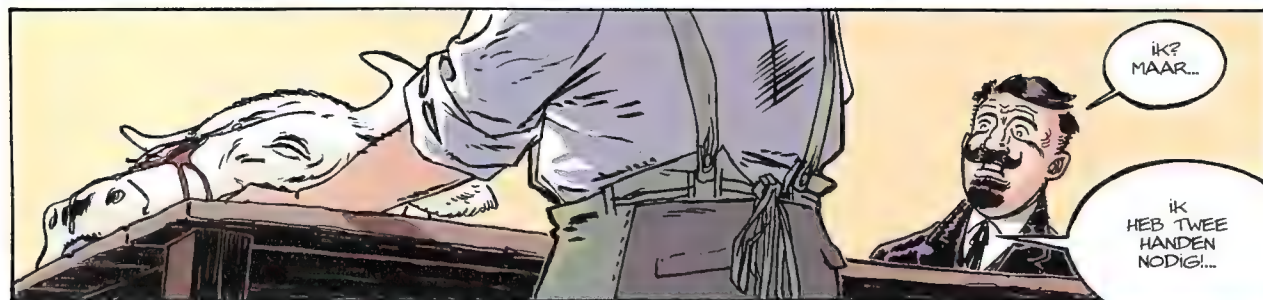
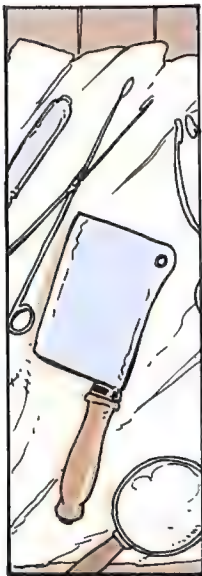
PARIS - MILITAIR HOSPITAAL
VAL-DE-GRACE - JANUARI 1918.

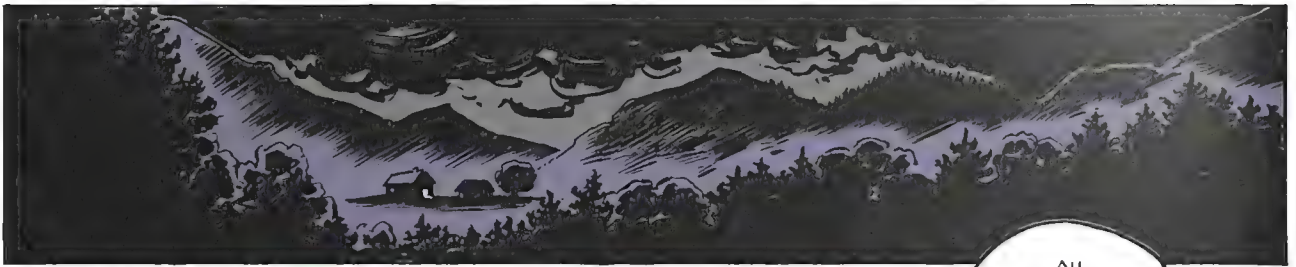

AH,
EINDELIJK!
MAAR WAAR
WAS JE?

EET
HIJ MET
ONS MEE?

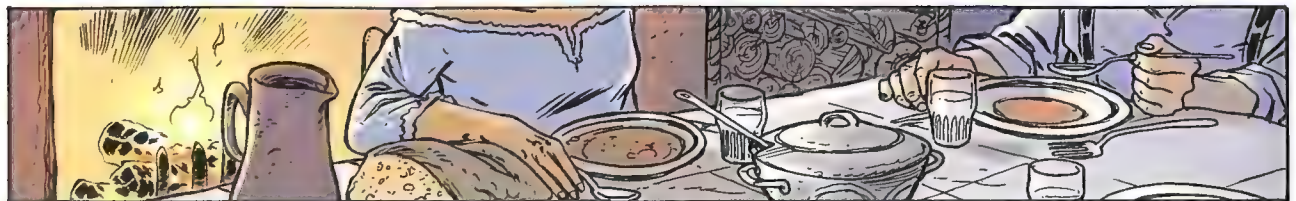

NATUURLIJK.
HIJ IS JE VADER,
EMILE. HIJ IS
TERUG, ZO-
ALS IK JE
GEZEED
HAD.

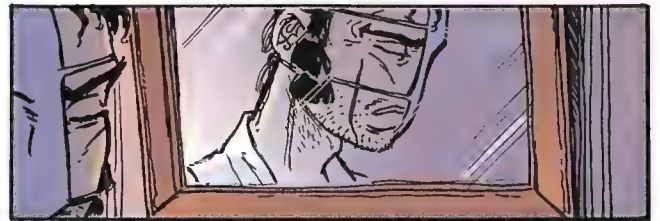
JA,
MAAR JE HAD
ME NIET GEZEED
DAT HIJ ZOU
TERUGKOMEN
ALS...

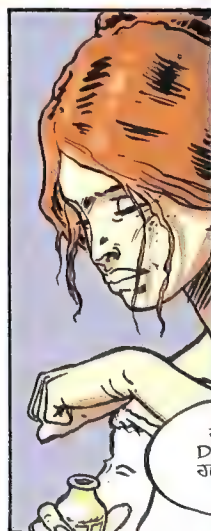
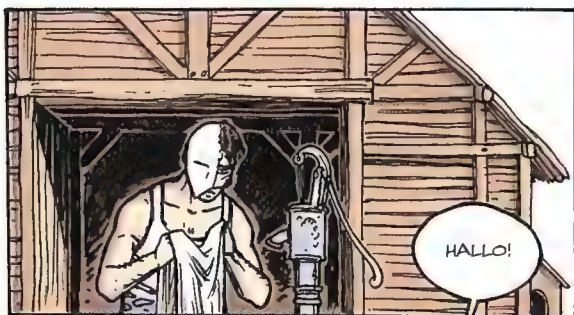
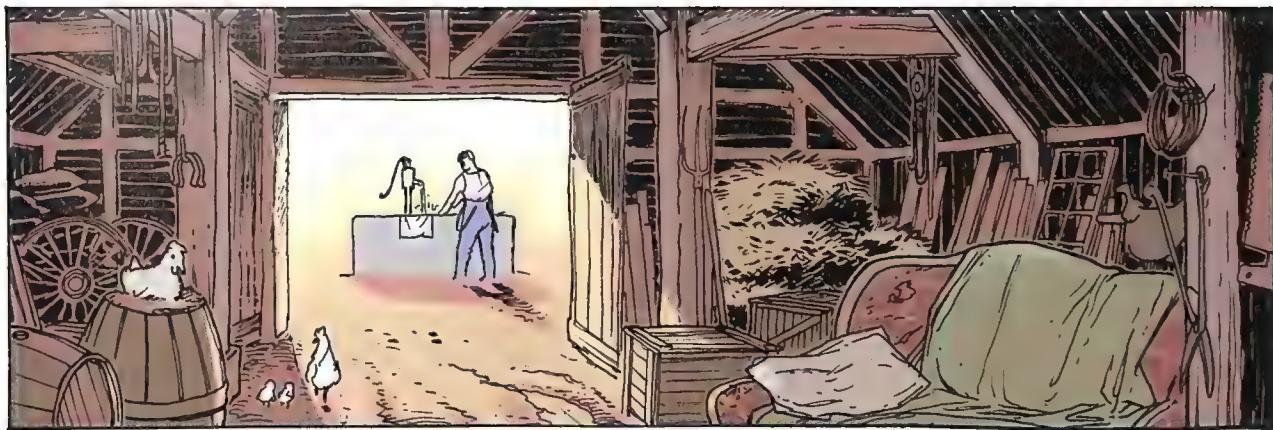

... DAT
HIJ ZO ZOU
TERUGKOMEN!

SINDS MIJN TERUGKEER
NOEMEN DE KINDEREN
ME EENARM. IK VER-
LOOR MIJN ARM
IN VERDUN.

IN PARIJS
HEB IK EEN BIJNAAM
DIE NIETS MET MIJN
HANDICAP TE MAKEN HEEFT;
MEN NOEMT ME DE FOTOGRAAF.
NIET OMDAT IK DAT WERKTUIG
GEBRUIK VOOR MIJN ONDER-
ZOEKEN, MAAR OMDAT IK EEN
BUITENGEWOON VISUEEL
GEHEUGEN HEB.

JIJ
KRIJGT UIT-
EINDELIJK OOK
WEL JE BIJ-
NAAM.

JA... MIS-
SCHEN.

EN? HOE ZIE
JIJ JE TERUG-
KEER NAAR HET
BURGER-
LEVEN?

IK WEET HET
NOG NIET. ER
IS HEEL WAT HEROP-
BOUW TE DOEN EN
EEN LANGE AFWEZIG-
HEID TE VULLEN...

JA, INDERDAAD...
IK KEN DAT. WE
HEBBEN DE INDRUK
EEN VREEMDELING TE
ZIJN TEMIDDEN VAN
FAMILIE...

JA...
DAT IS
HET ZO-
WAT...

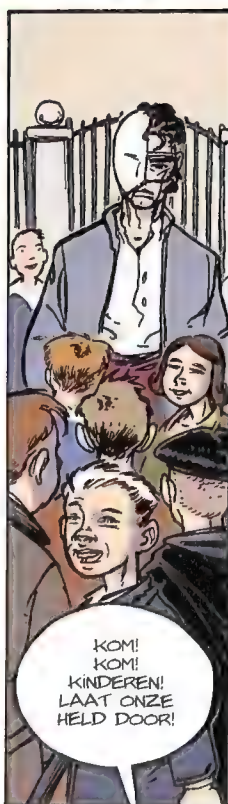

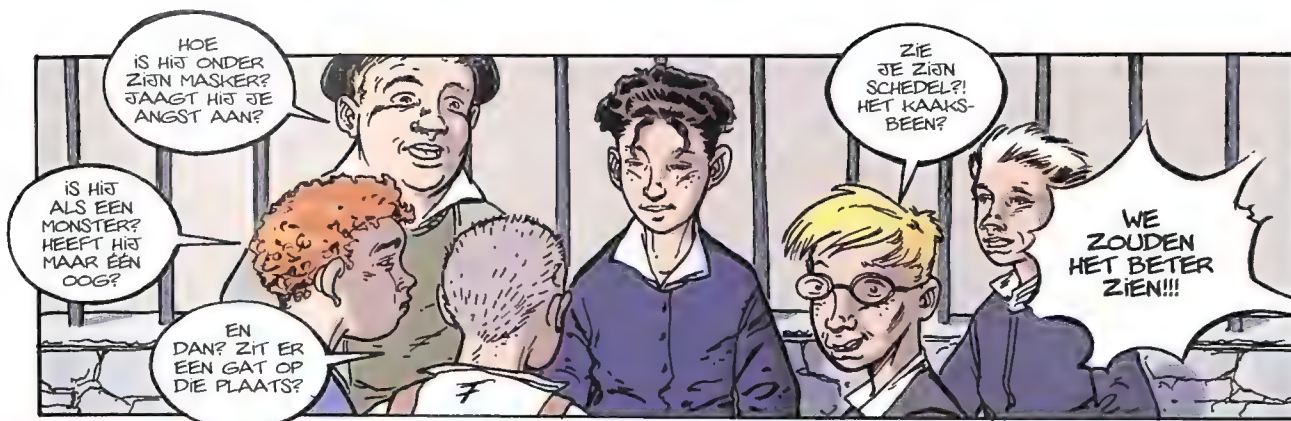
EN
VOORAL ALS
EEN STUK VAN
ONS IN DE LOOP-
GRAVEN BLEEF!

HUM...
EN VAN-
WAAR DIT
BEZOEK?

LIEVE
DEUGD! DE
SMEERLAPPEN!
ZE HEBBEN JE
NIET GEMIST!

JE WAS EEN
KNAPPERD, NU BEN
JE NOG EEN HALVE
KNAPPERD!

FELIX???

MAAR BETER EEN
HALVE KNAPPERD
DAN EEN VOLLEDIGE
LELIJKERD!

WIL JE WEL
EENS OPHOUDEN MET
JE WANSMAKELIJKE
GRAFJES!

FELIX!

ZE ZEIDEN
ME DAT JE
HIER WAS!

IK
BEN BLIJ
JE TERUG
TE ZIEN!

WE MOETEN
JE TERUGKEER
VIEREN! GEWOON EEN
GLAASJE EN EEN PAAR
WOORDEN VOOR ONZE
DORPSGENOTEN!

DEZE OORLOG
BETEKENDE DE
OVERWINNING VOOR
FRANKRIJK!

MAAR DIE
IS DAARDOOR
NIET MINDER
PIJNLIIK...

ER
VIELEN TEVEEL
VAN ONZE JONGE
MANNEN ONDER DE
DUITSE KOGELS
EN BOMMEN...

ONZE GE-
DACHTEN GAAN
UITERAARD UIT
NAAR DE KINDEREN
VAN HET DORP DIE
SNEUVELDEN VOOR
FRANKRIJK...

... HENRI,
ETIENNE, ROLAND,
ANDRÉ, MATHURIN,
BASTIEN.

MAAR NU
MOETEN WE ONS
VERDIET VER-
ZACHTEN...

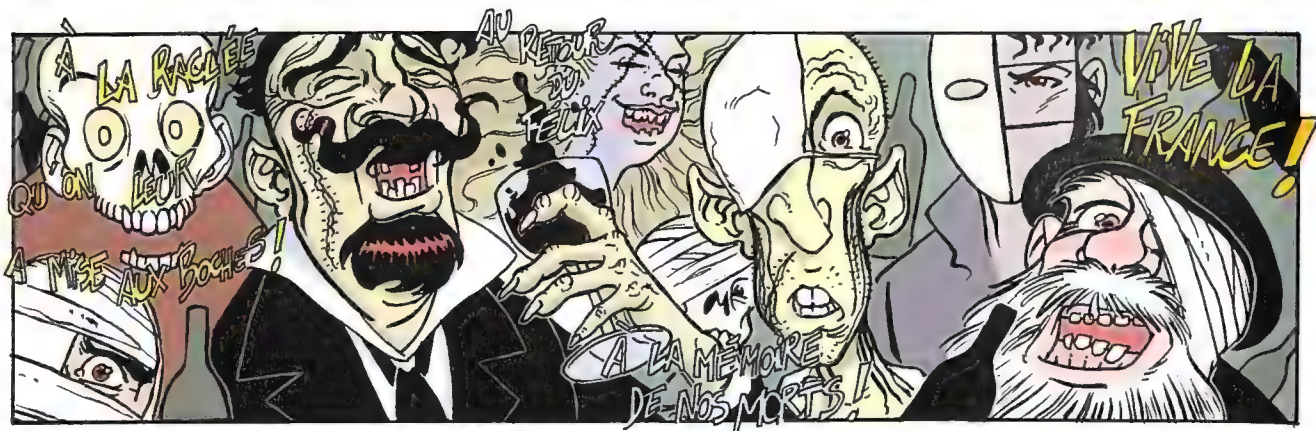

... OM DE TERUGKEER
VAN ONZE PLAATSE-
LIJKE HELD WAARDIG
TE VIEREN: FELIX
CASTELAN.

FELIX! WE ZIJN
BLIJ ONDER ONS
EEN DAPPERE SOL-
DAAT TE HEBBEN
DIE ER NIET VOOR
AARZELDE JAREN
VAN ZIJN JELGD
OP TE OFFEREN
VOOR ONS
VADERLAND!

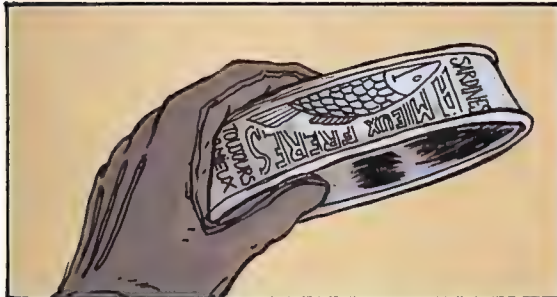
ADRIEN, ONZE KRUIDENIER,
VERKOOPT DIE
SARDINES. ZE
ZIJN HEERLIJK
OVERIGENS.

DAT
IS ERG
INTERESSANT!

GOED,
HEREN! WE GAAN
VERDER. MISSCHIE
LIET ONZE DODER
NOG MEER AAN-
WIZINGEN ACHTER.

LIEVE
DEUGD! EEN HELE
DAG IN HET BOS
RONDSTRUINEN
VOOR EEN BLIKJE
SARDINES!

IK BEN
DOODOP!
GAAN WE
ER EENTJE
DRINKEN?

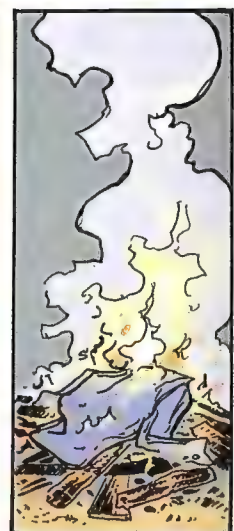
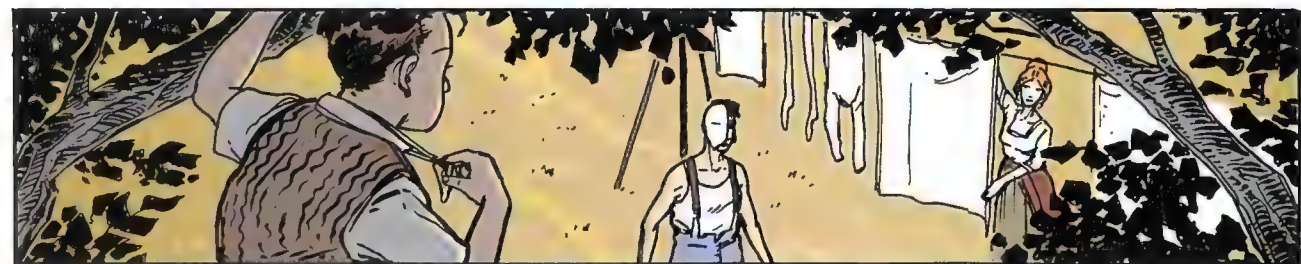
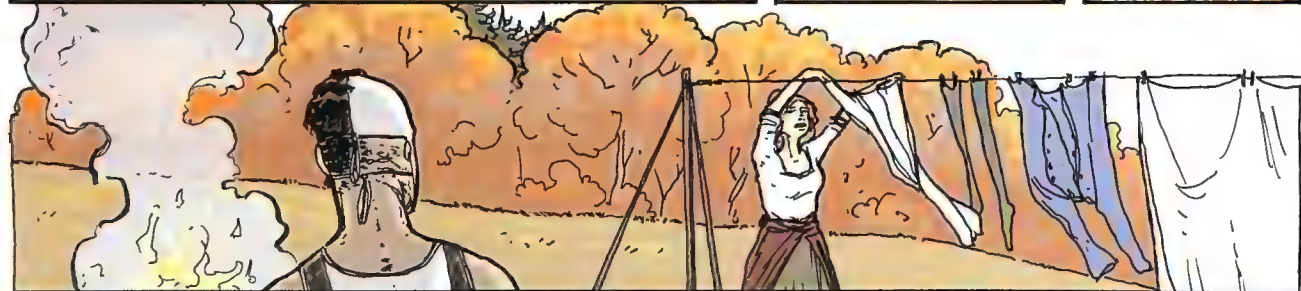
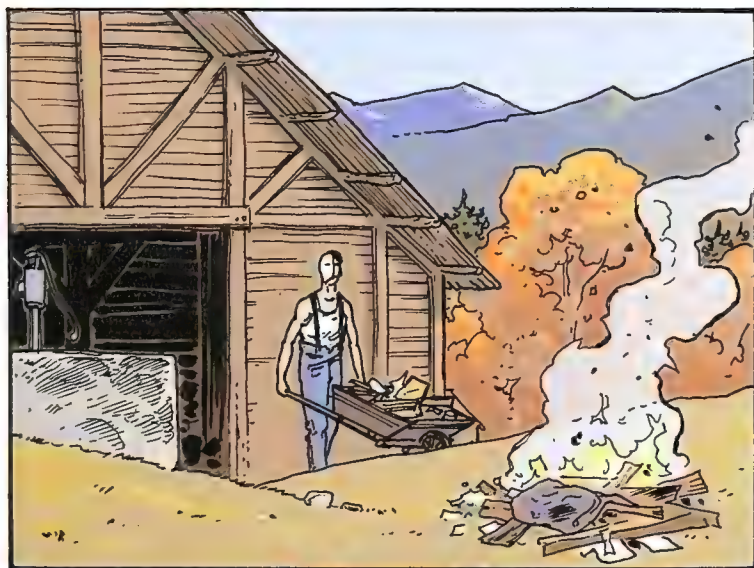
EEN
VERLOREN DAG,
ZEG IK JE!

JA,
GAAN WE DIE
SMEERLAP TE
PAKKEN KRIJGEN
DOOR TE WETEN
WAT HIJ EET?

JA,
IK VERKOOPT
DIE SAR-
DINES...

... IK
BESTEL ZE IN
PARIS. JE VINDT ZE
IN ELK HUISHOUDEN
IN DE VALLEI.

ALLEEN
ADRIEN VERKOOPT DIE
SARDINES IN DE VALLEI.
DE GENDARMES HEBBEN
ME DAT NET BEVESTIGD
NADAT ZE NAVRAAG
DEDEN BIJ DE ANDERE
WINKELIERS.

DUS! OFWEL IS ADRIEN DE JAGER,
MAAR DAT LIJKT WEINIG WAARSCHIJN-
LIJK GEZIEN DE LEEFTIJD VAN DE
KRUIDENIER, OFWEL KWAM DE JAGER
BIJ HEM INKOPEN DOEN!

OF
DE JAGER
HEEFT
HULP VAN
BUITENAF.

ZEKER!
MAAR IN ELK
GEVAL BEGING HIJ
EEN VERGISSING!

IK ZAG
VINGERAFDRUKKEN
OP DAT BLIK. IK
STUUR HET NAAR
PARIJS OM TE
ANALYSEREN.

INTUSSEN
GAAN DE GENDARMES
BIJ ALLE BEWONERS VAN
DE VALLEI OM HUN AFDRUK-
KEN TE VERZAMELEN. BINNEN
EEN PAAR WEKEN KUNNEN WE
DE AFDRUKKEN OP HET BLIK
VERGELIJKEN MET DIE
VAN DE BEWONERS!

EN
ONZE DADER
ZAL BEKEND
ZIJN!

EEN
PAAR WEKEN?
MAAR... MAAR HOE-
VEEL BEESTEN
GAAT HIJ INTUS-
SEN NOG DODEN?

ONS
ONDERZOEKSTERREIN
IS TE GROOT, MIJN
BESTE, EN ONZE
MAN KENT ZIJN
ZAAKJES

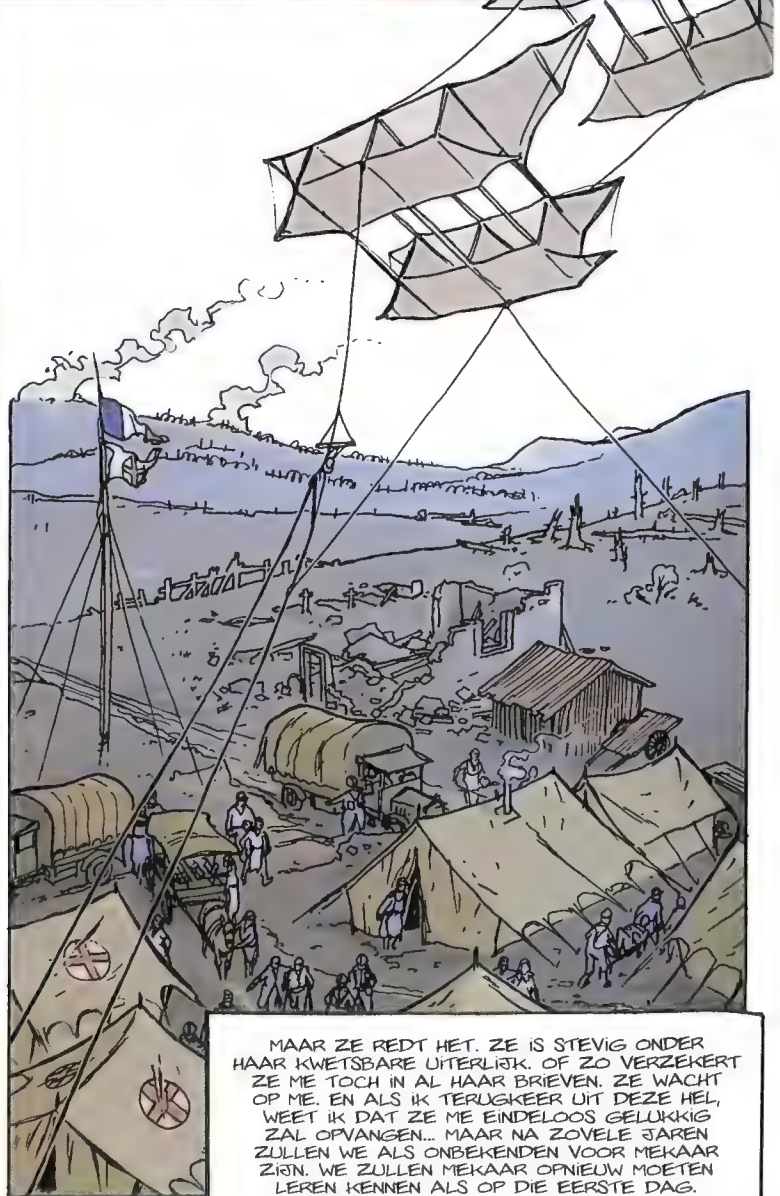
... WE HEBBEN
GEEN ANDERE OPLOSSING,
TENZIJN WACHTEN TOT HIJ
HET BEU WORDT OF EEN
ONVOORZICHTIGHEID HEM ONS
OP EEN SCHOTELTJE AANBIEDT.
IN AFWACHTING ORGANISEREN
WE WACHTRONDES OM
DE DIEREN TE
BESCHERMEN.

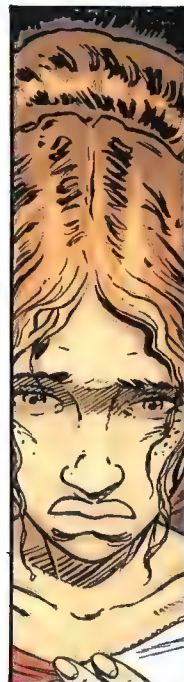
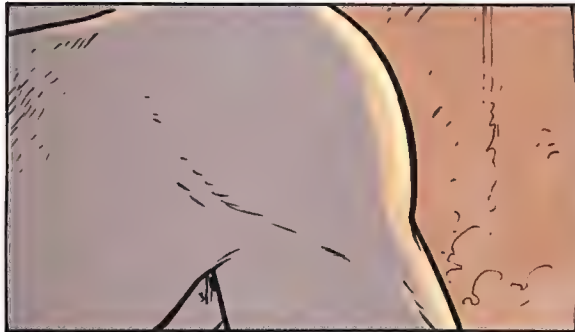
MIJN VROU HEET ESTHER. HAAR OGEN ZIJN ALS VAN EEN REE... ALTIJD ONGERUST. MEER VOOR DE ANDEREN DAN VOOR ZICHZELF. ALS ZE NIET ZOVER VAN HET FRONT WOONDE, WEEET IK ZEKER DAT ZE DEZE ARME LUI ZOU KOMEN HELPEN.

WE HUWDE OP ERG JONGE LEEFTIJD. IK SCHRIJF HAAR ELKE DAG. IK WEEET DAT HET NIET GEMAKKELIJK IS VOOR HAAR OM ALLEEN VOOR DE BOERDERIJ EN DE OPVOEDING VAN ONZE ZOON TE ZORGEN... EN TE WACHTEN... WACHTEN OP DE KOMST VAN EEN NIEUWE BRIEF MET TELKENS DE ANGST DAT HET EEN BRIEF IS DIE MIJN DOOD AANKONDIGT.

MAAR ZE REDT HET. ZE IS STEVIG ONDER HAAR KWETSBAAR UITERLIJK. OF ZO VERZEKERT ZE ME TOCH IN AL HAAR BRIEVEN. ZE WACHT OP ME. EN ALS IK TERUGKEER UIT DEZE HEL, WEEET IK DAT ZE ME EINDELOOS GELUKKIG ZAL OPVANGEN... MAAR NA ZOVELE JAREN ZULLEN WE ALS ONBEKENDEN VOOR MEKAAR ZIJN. WE ZULLEN MEKAAR OPNIEUW MOETEN LEREN KENNEN ALS OP DIE EERSTE DAG.

ENKELE DAGEN LATER...

JA...
HIJ IS VER-
ANDERD. MAAR
HOE KAN HET
OOK ANDERS?

HIJ IS
ZWIJGZAMER
EN... HOE MOET
IK HET ZEGGEN...
ONGERUSTER...

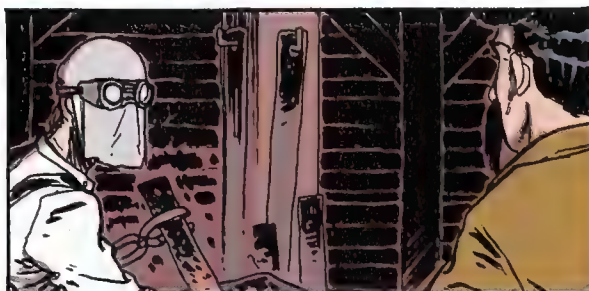
ONGE-
RUST?

IK
WEET NIET GOED
WAAROM... HIJ IS
MISSCHIE BANG ZIJN
PLAATS NIET TERUG
TE VINDEN...

HUM...
JA, IK BE-
GRIJP HET.
BEDANKT
VOOR DE
KOFFIE.

HALLO!
IK VEROORLOOFDE
ME EEN KLEIN BELEED-
HEIDSBEZOEKJE, AAN-
GEZIEN IK JE NIET IN
HET DORP
ONTMOET...

IK
HEB MEER LAST
VAN MET DE MEELIJ-
DENDE BLIKKEN VAN
NIEUWSGIERIGEN DAN
IK DACHT.

JA. NIEUWS-
GIERIGHEID IS
EEN KWALITIEKE
ONDEUGD...

WEL... NIET
ALTIJD... IN
MIJN VAK MOET
JE HET SOMS
ZIJN.

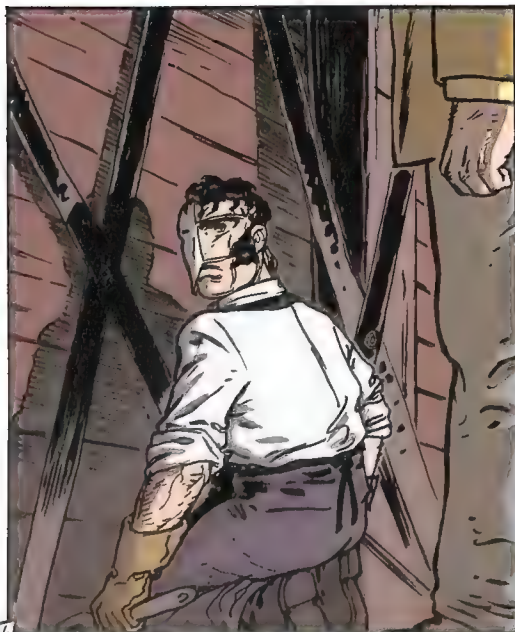
ALS
JIJ HET
ZEGT.

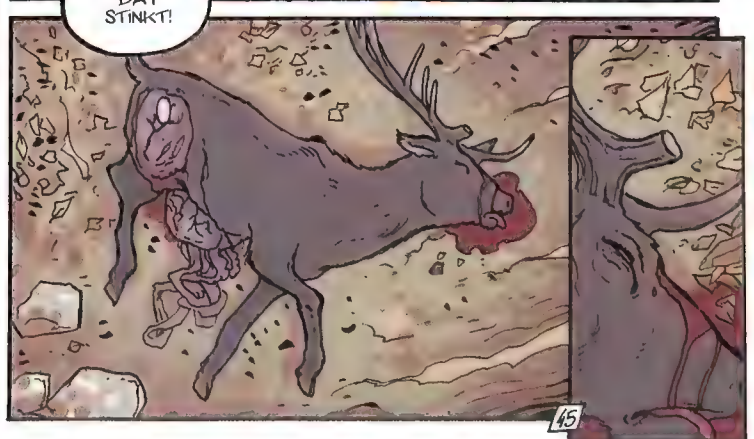
EEN HELE
ONDERNEMING
DIE JE BEGINT...
ZO EEN CONSTRU-
CTIE VEREIST TOCH
WEL WAT KENNIS,
OF NIET?

NEE.
GOEDE PLANNEN
EN GEDULD
VOLSTAAN.

AH?...

VOOR DE OORLOG
ONTMOETTE IK OP
EEN RECEPTIE EEN MAN
DIE ZICH MET DIT SOORT
PROJECTEN BEZIGIELD.
HIJ WAS INGENIEUR...

MENEER
DE
GENDARM!

ZE
HEBBEN HEM!
ZE HEBBEN HEM!
MARCEL EN RENÉ
GREPEN HEM DAAR-
NET IN HET BOS!

HÉ, MENEER
FELIX! UW
VINGERAF-
DRUKKEN!

IS DAT
NOG NODIG,
NU JULLIE DE
MOORDENAAR
HEBBEN?

OH... IK
HEB MIJN QUOTA
NOG NIET VOOR
VANDAAG... IK
ZOU HET TOCH
LIEVER...

IK
HEB ZIJN
GEWEER!

HIJ
ZEI GEEN
WOORD, MAAR
WE GAAN HEM
DOEN PRATEN!

GALANDON

A. DAN

VOOR EEN BEETJE GELUK

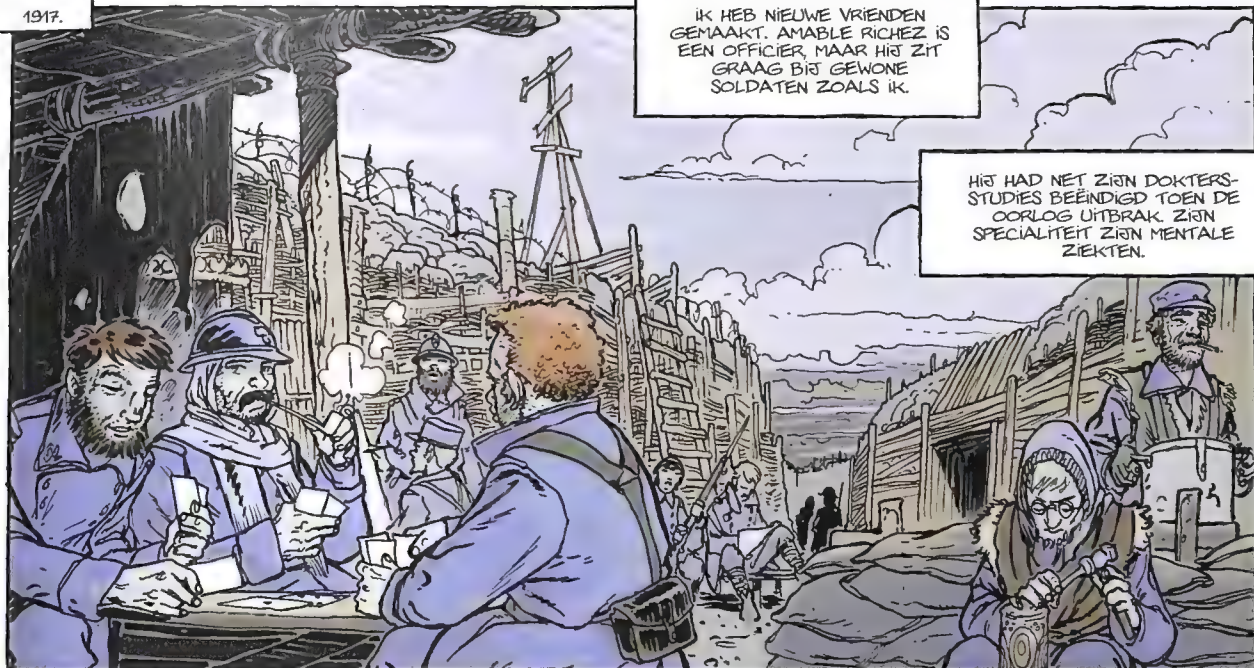
2. Aurélien

1917.

IK HEB NIEUWE VRIENDEN
GEMAAKT. AMABLE RICHEZ IS
EEN OFFICIER, MAAR HIJ ZIT
GRAAG BIJ GEWONE
SOLDATEN ZOALS IK.

HIJ HAD MET ZIJN DOKTERS-
STUDIES BEEÏNDIGD TOEN DE
OORLOG UITBRAC. ZIJN
SPECIALITEIT ZIJN MENTALE
ZIEKTEN.

HIJ PROBEERDE HET ME
UIT TE LEGGEN. IK DENK
DAT HIJ GEKKEN WIL
BEHANDELEN. MAAR HIER
ZIJN GEEN MAFKEZEN...
OF MISSCHIEF TOCH... WE
WORDEN HIER UITEINDELIJK
ALLEMAAL EEN BEETJE GEK.
AMABLE HEEFT HET NU TOCH
DRUKKER MET VLEES TE
VERZORGEN!

EN DAN IS ER NOG AURÉLIE BOIS-
SARD. IN HET BURGERLEVEN IS HIJ
INGENIEUR. KWADE TONGEN
BEWEREN DAT HIJ GEEN HOGERE
OFFICIER IS DOOR ZIJN POLITIEKE
OVERTUIGINGEN. IK WEEET HET NIET
EN TREK ER ME NIETS VAN AAN.
HIJ IS WEL SYMPATHIEK. HIJ
LEERDE ME SCHAAK SPELEN.

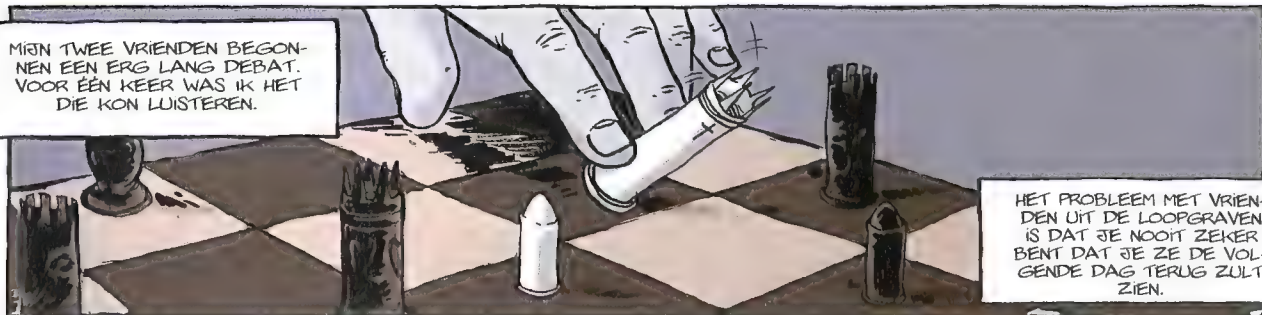
EN IK DOE HET ECHT NIET ZO SLECHT.
GISTEREN ZETTE IK HEM VOOR HET EERST
MAT! IK ZAG WEL DAT HIJ WAT GEKRENKT
WAS. HIJ SNAPT NIET HOE IK ME KAN CON-
CETREREN TERWIJL IK HEM MIJN HELE LEVEN
VERTEL! AMABLE ZAT ER BIJ. HIJ HEEFT
GOED GELACHEN.

“HET IS
GOED TE PRATEN,
AURÉLIE. HET IS
BELANGRIJK IN
MOEILIJKE
SITUATIES TE
PRATEN.”

“ZOLANG
WOORDEN EN LASTEN
IN DE MOND BLIJVEN
ZIJN ZE VAN JOU.
ZODRA ZE ZIJN UIT-
GESPROKEN, ZIJN ZE
VAN IEDEREEN!”

MIJN TWEE VRIENDEN BEGON-
NEN EEN ERG LANG DEBAT.
VOOR EEN KEER WAS IK HET
DIE KON LUISTEREN.

HET PROBLEEM MET VRIEN-
DEN UIT DE LOOPGRAVEN
IS DAT JE NOOIT ZEKER
BENT DAT JE ZE DE VOL-
GENDE DAG TERUG ZULT
ZIEN.

Foix, 1919.

GEEN
PIJN? GEEN
ONGEMAK?

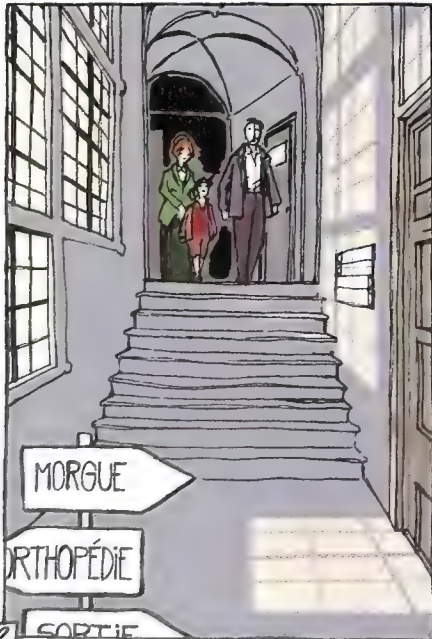
NEE, ALLES
GAAT GOED,
DOKTER...

GOED...

JE
BENT IN PER-
FECTE GEZOND-
HEID, MENEER
CASTELAN.

HÉ, EN DAT...
VAN WAAR KOMT
DAT?

EEN
GRANAAT-
SCHERF.

MORQUE

WAT IS
EEN LIJKENKAMER,
MAMA?

EEN
KAMER WAAR
MEN DE LIJKEN
LEGT VOOR ZE
BEGRAVEN
WORDEN.

SORTIE

HEB
JIJ VEEL
DODEN GEZIEN
IN DE OORLOG?

JA,
EMILE...

HEEL
VEEL...

TE
VEEL...

2
"LIJKENKAMER"

JE
HAD ME IN JE
BRIEVEN NIETS
GEZEGD OVER
DIE WONDE OP
JE SCHOUDEK.

NEE, ME-
NEER...

... IK HEB
NOOIT HUIS- OF
HOEVEDIEREN
GEDOOD... WAAR-
OM ZOU IK DAT
DOEN?

HUM...
EN WAT DEED
JE DAAR IN
HET BOS?

FRANCE

IK HEB NIETS, MENEER.
GEEN FAMILIE, GEEN
HUIS. MIJN ENIGE BEZIT
IS MIJN GEWEER... IK LEEF
VAN DIEREN DIE IK SCHIET.
BEESTJES DIE VAN
NIEMAND ZIJN, ENKEL
VAN DE NATUUR,
MENEER!

MAAR...

MAAR?

EEN...
EEN PAAR
DAGEN GE-
LEDEN... ZAG IK
EEN SOLDAAT,
MENEER.

EEN SOL-
DAAT... NEE
MAAR... FRANS
OF DUTS?

IK WEEET HET
NIET, MENEER. HIJ
WAS NIET ZO DICH-
T-BI EN ZONDER HELM
KAN IK EEN MOF NIET
ZO GOED ONDER-
SCHEIDEN VAN EEN
FRANSE SOLDAAT.

WAS
JE IN DE
OORLOG?

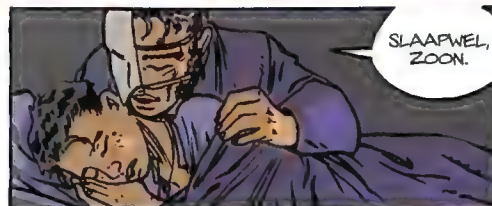
JA, ME-
NEER.

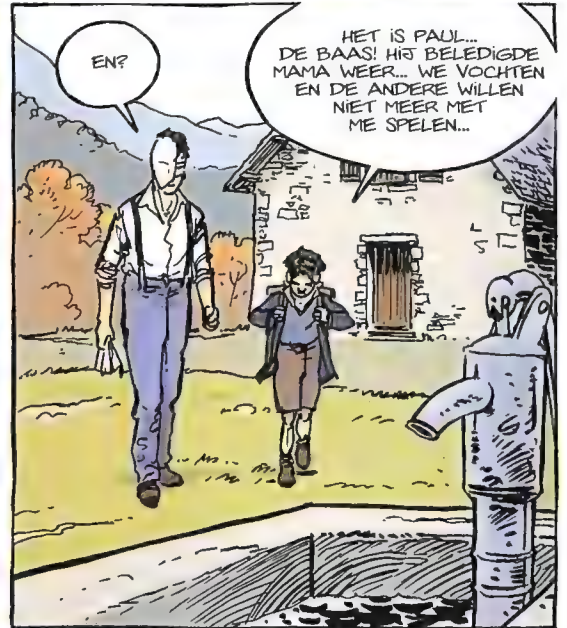
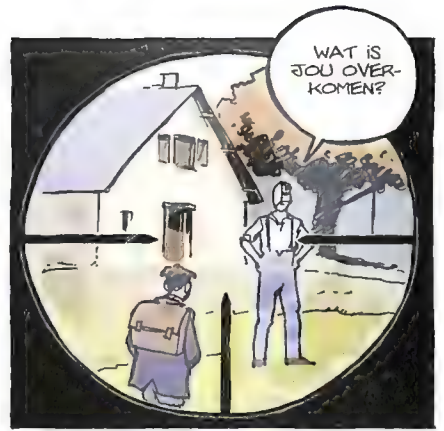

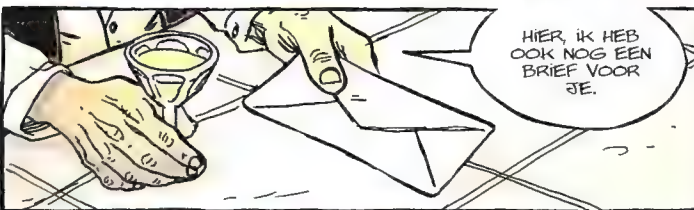
Ten eerste stemt het wapen van die arme drommel niet overeen met dat van onze doder. Het is een geweer met geringe reikwijdte. De kogels zijn trouwens helemaal niet wat we in de neergeschoten dieren vonden...

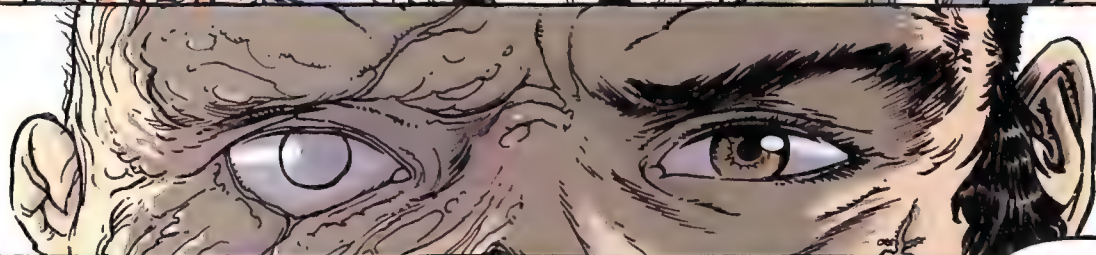

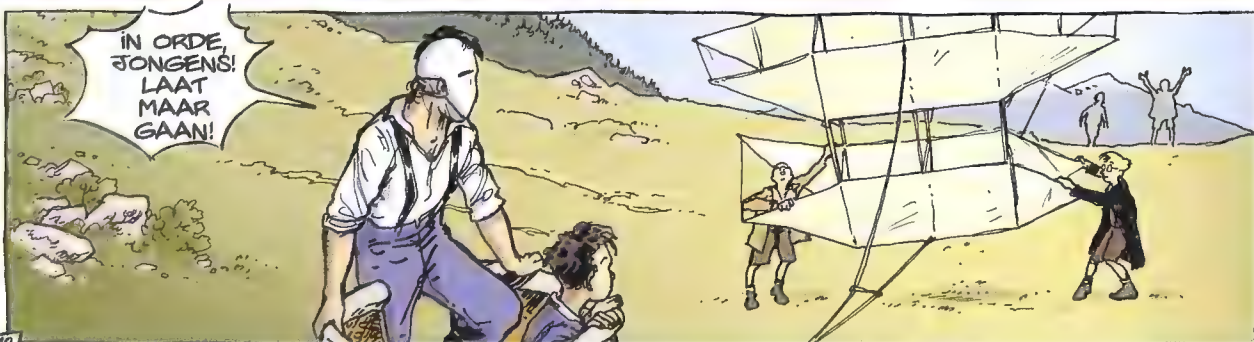
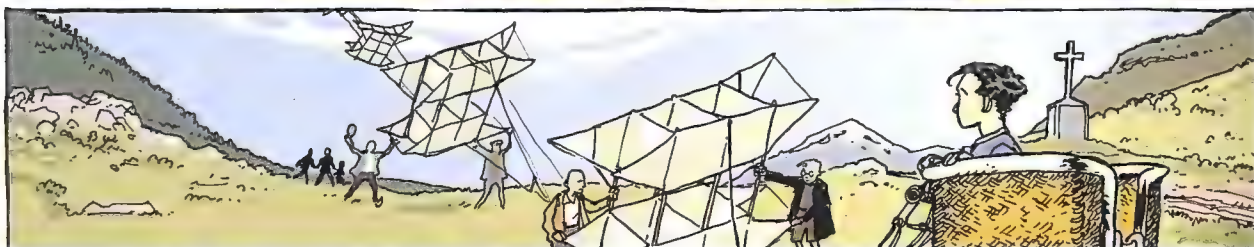
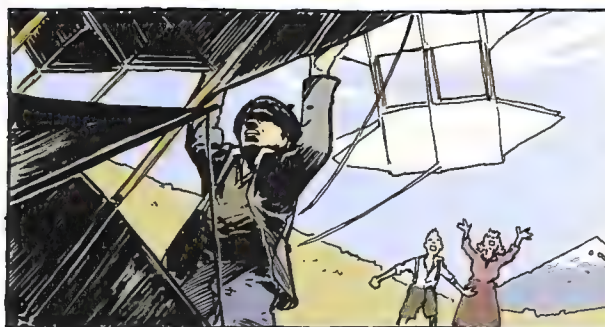
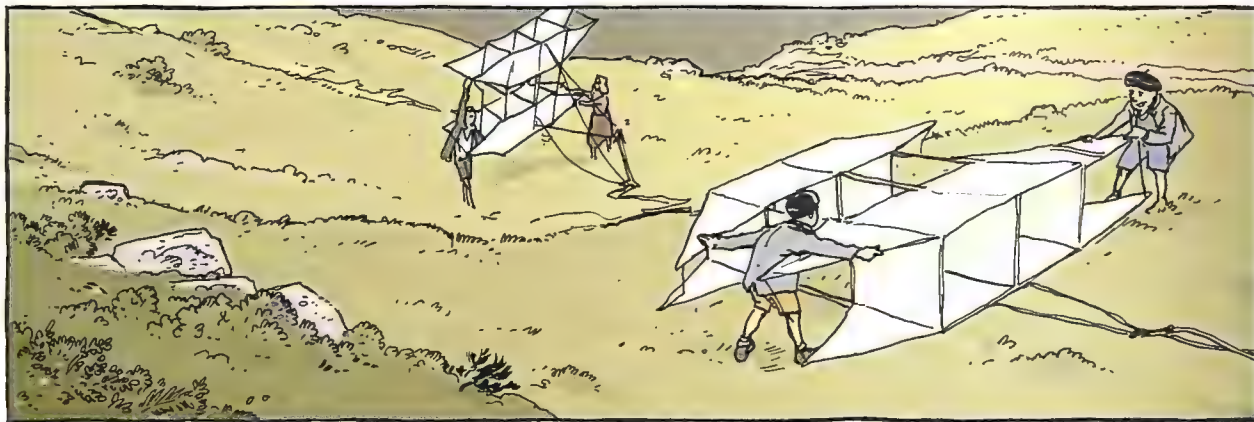

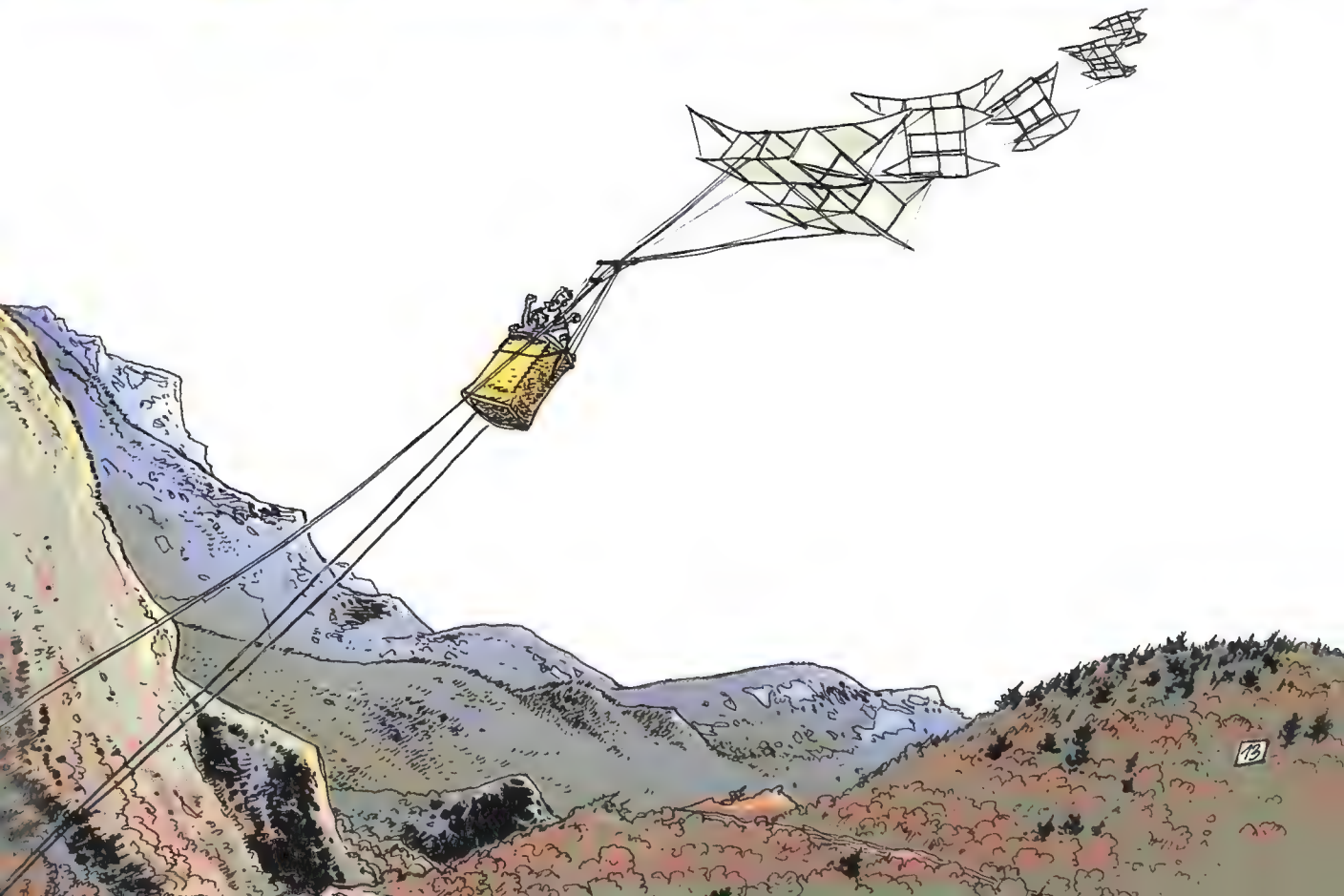
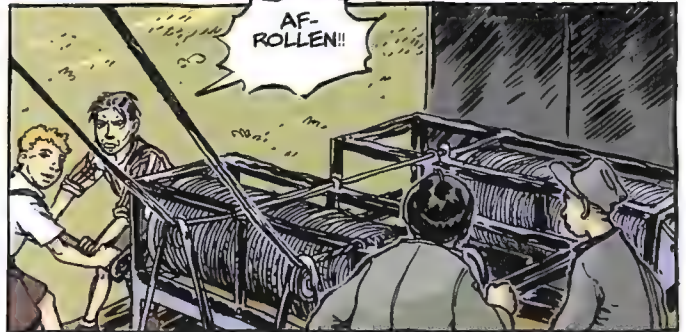
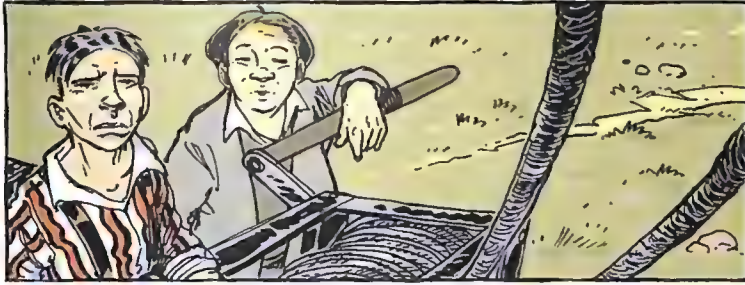

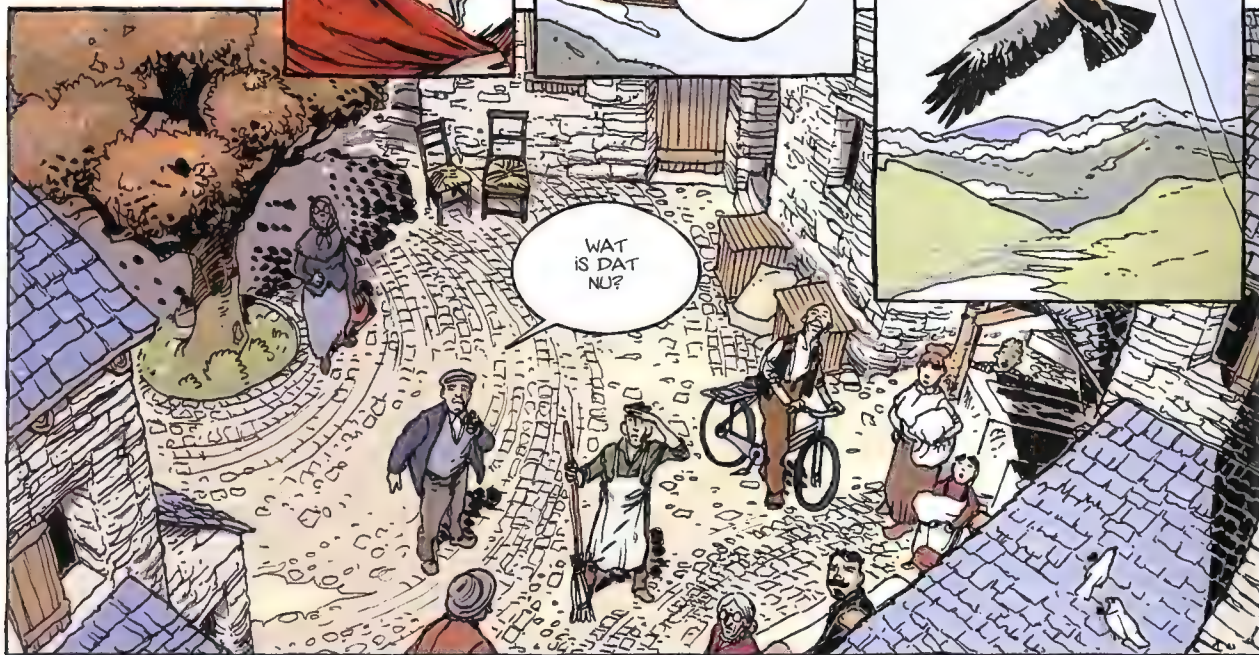
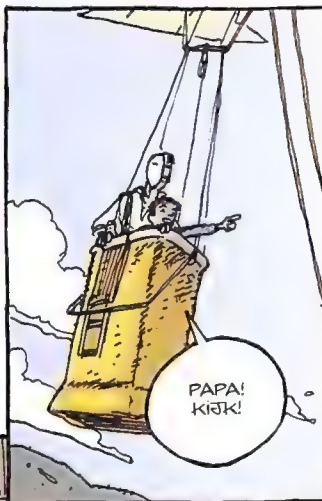

OP
EEN BEPAALD
MOMENT WAS
ER EEN WIND-
STOOT!

IK
WAS ZO
BANG!

DAT
GELOOF IK
BEST, MAAR
NU MOET JE
SLAPEN,
EMILE...

SLAAPT
HIJ?

HIJ
WAS AL IN
DROMENLAND
NOG VOOR IK
BIJ DE DEUR
WAS.

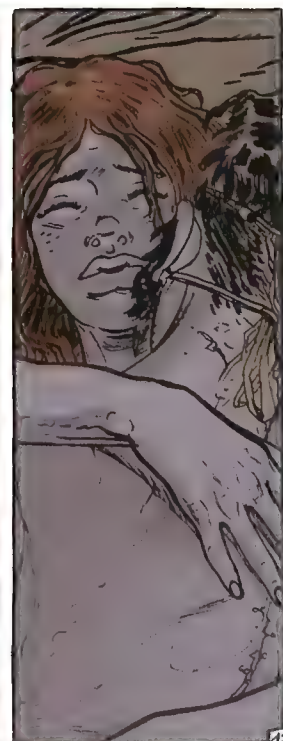
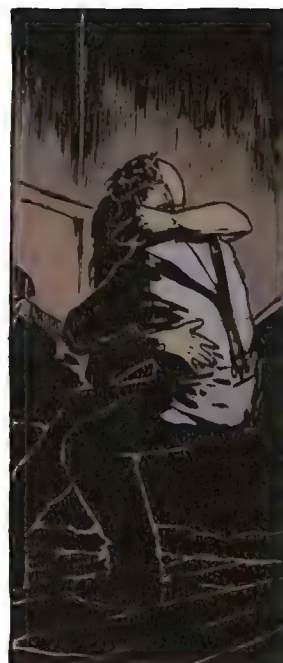
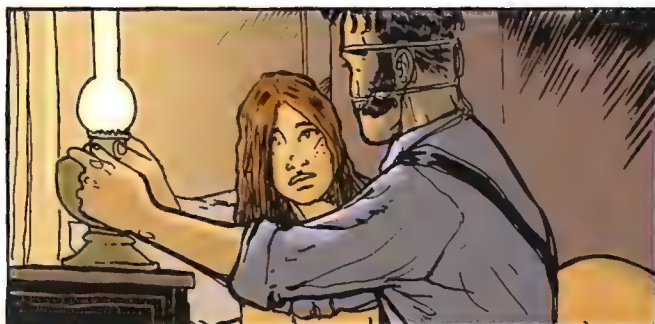
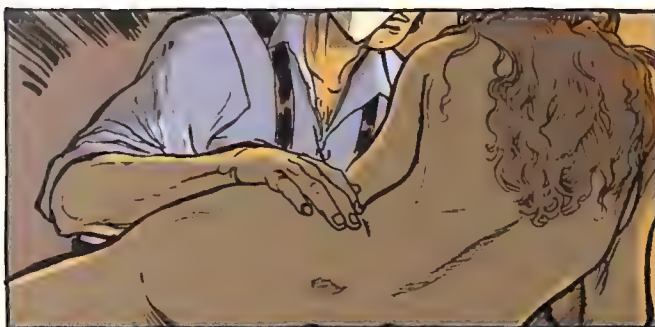
HET
WAS EEN
DAG VOL
EMOTIES.

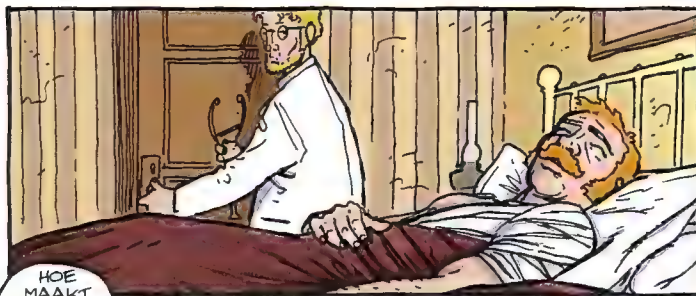
JA...
IK DENK DAT IK
HEM NOG NOOIT
ZO GELUKKIG
ZAG...

EN IK BEN
OOK AL LANG
NIET MEER ZO
GELUKKIG
GEWEEST...

HOE
MAAKT
HIJ HET?

ZIJN LEVEN
IS NIET IN
GEVAAR. HIJ
WERD IN DE
SCHOUDE
GERAAKT.

DIT
IS HET
PROJECTIEL,
ZOALS JIE ME
GEVRAAGD
HAD.

EN?

GEEN TWIJFEL
MOGELIJK. HET IS
HETZELFDE
SOORT KOEGEL
ALS BIJ DE
BEESTEN.

EN
GELUK-
KIG MIS-
TE HIJ!

VERBAZEND
VOORAL... TOT NU
TOE MISTE ONZE
JAGER NOOIT ZIJN
DOEL. EEN KOEGEL
RECHT IN HET
HOOFD EN OP
SLAG DOOD.

JIE HEBT
GELIJK. ONZE
BOEF IS DUIDELIJK
UIT ZIJN GEWONE
DOEN.

OH,
NEE! WAT
DOEN DIE
HIER?

HET
WAS DEZE
KEER GEEN
DIER!

WE
GAAN ONS NIET
LATEN NEERKNAL-
LEN ZONDER
IETS TE DOEN!

WE
HEBBEN
MEER
GENDARMES
NODIG!

MISSCHIEN
ZOU HET ON-
DERZOEK BETER
VORDEREN MET
EEN POLITIE-
AGENT MET
TWEDE ARMEN!

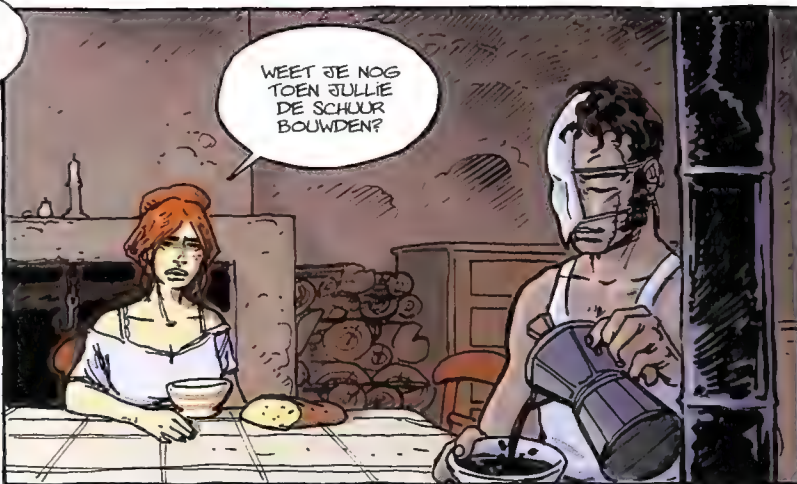
KOM NOU,
HEREN!
RUSTIG! IK
BEN ERVAN
OVERTUIGD...

IK HEB NOG
NOOIT GEFAALD BIJ
EEN ONDERZOEK!
EN DAAR GA IK
NU OOK NIET
MEE BEGINNEN!!!

WEL?
WAT DOEN
JULLIE,
VERDORIE?!

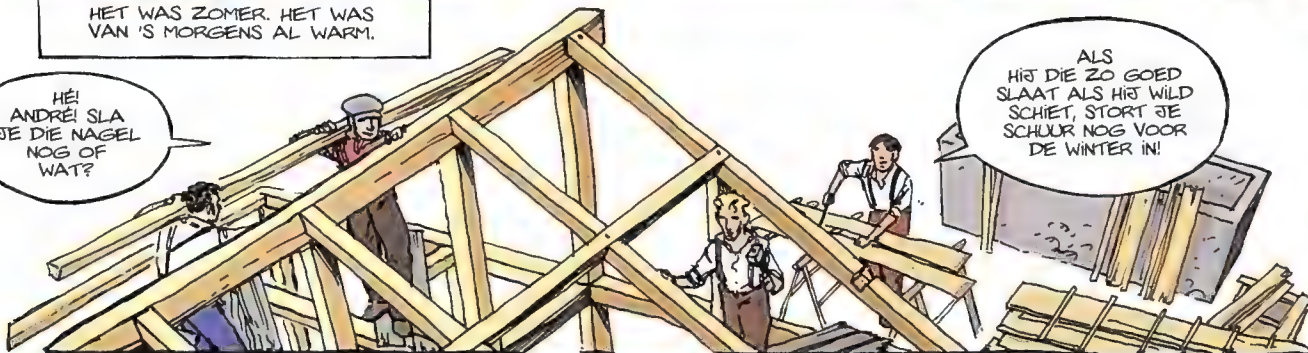
'MORGEN!

WEET JE NOG
TOEN JULLIE
DE SCHUUR
BOUWDEN?

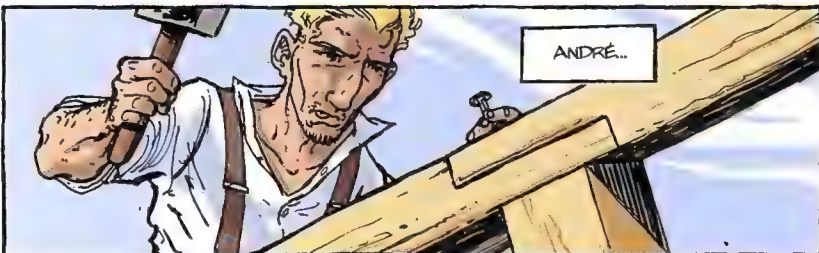
HET WAS ZOMER. HET WAS
VAN 'S MORGENS AL WARM.

HÉ!
ANDRÉ! SLA
JE DIE NAGEL
NOG OF
WAT?

ALS
HIJ DIE ZO GOED
SLAAT ALS HIJ WILD
SCHIELT, STORT JE
SCHUUR NOG VOOR
DE WINTER IN!

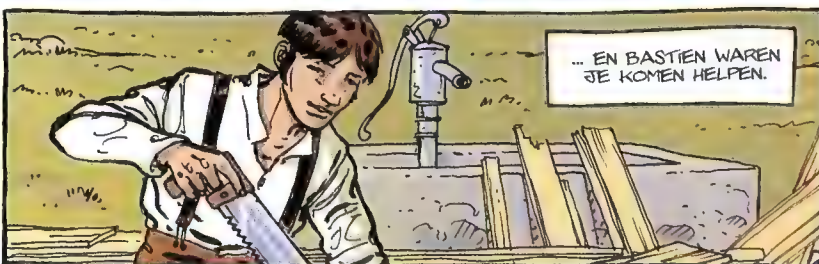
IK WAS ZWANGER
VAN EMILE.

ANDRÉ...

MATHURIN...

... EN BASTIEN WAREN
JE KOMEN HELPEN.

DESTIJDS DRONK JE
WIJN EN WAS JE NIET
VIES VAN VLEES...

EN JULLIE HADDEN
VEEL WIJN
GEDRONKEN...

ONDANKS MIJN WAARSCHU-
WINGEN ZETTEN JULLIE
HET WERK VERDER ONDER
DE BLAKENDE ZON...

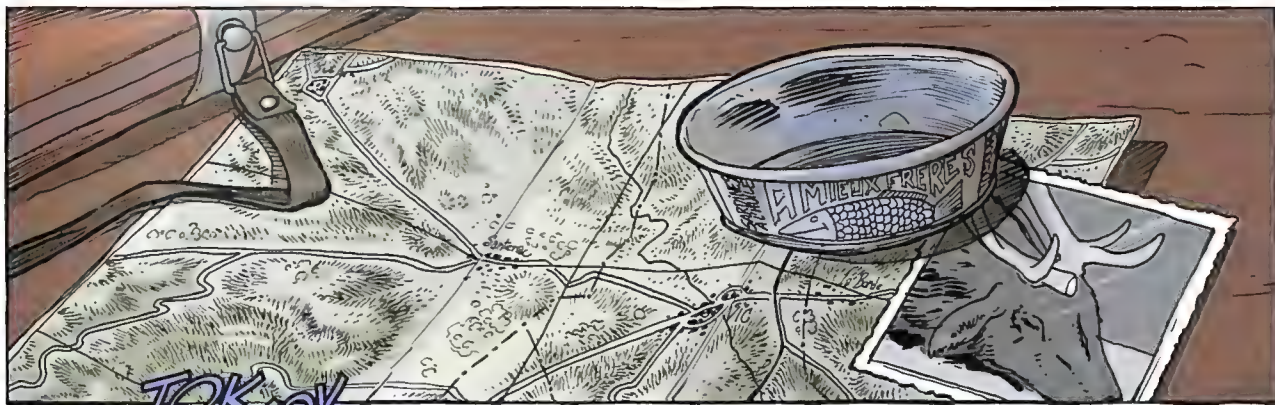
EN EVEN
LATER BEN
JE GEVALLEN.

EN JE DOOR-
BOORDE JE DIJ
OP EEN STUK
HOET.

IK
WEET DAT MEN
VAN DE OORLOG
TERUGKOMT MET
NIEUWE WONDEN...

... MAAR
IK WIST NIET DAT
DE OORLOG OUDE
LITTEKENS KON
UITWIJZEN...

WIE BEN
JIJ?

TOK TOK

BINNEN!

EEN BRIEF VAN
DE PREFECTUUR
IN PARIJS,
MENEER.

AH!
DANK
JE!

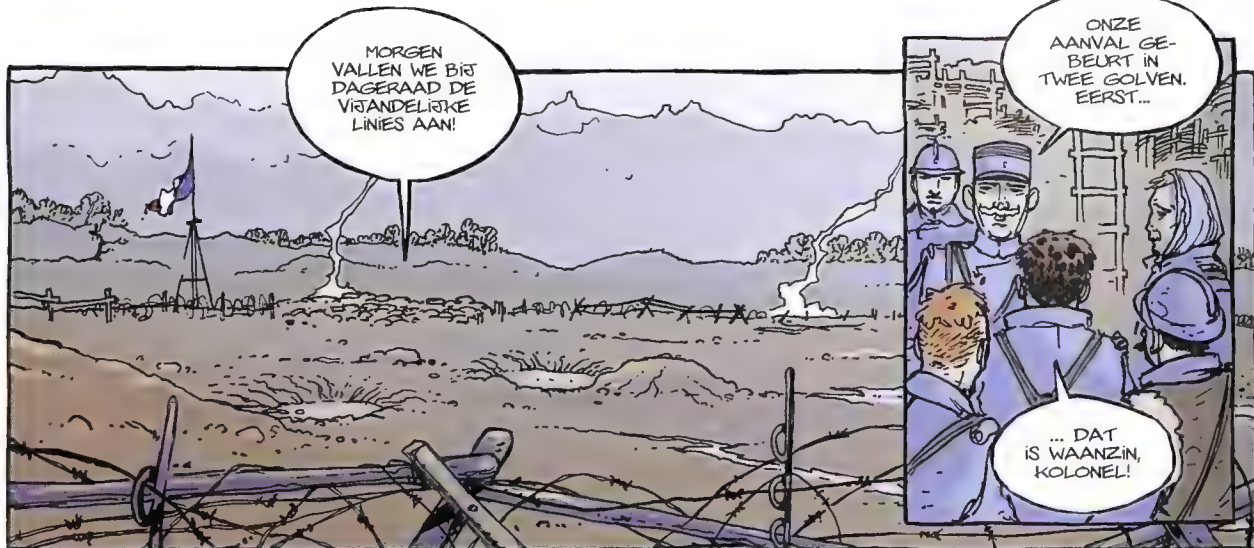
«DE ANALYSES VAN
DE VINGERAFDRUKKEN VAN
DE BEWONERS VAN DE VALLEI
IN VERGELIJKING MET DIE WELKE
OP HET CONSERVENBLIK WERDEN
GEVONDEN, ZIJN NEGATIEF. ER
WERD GEEN ENKELE OVEREEN-
KOMST VASTGESTELD.»

«IN EEN TWEEDE
OMSLAG HIERBIJ VINDT U
DE VOLLEDIGE INFORMATIE
BETREFFENDE DE VINGER-
AFDRUKKEN VAN DE
GENAAMDE...

... FELIX
CASTELAN.»

MORGEN
VALLEN WE BIJ
DAGERAAD DE
VIRANDELIJKE
LINIES AAN!

ONZE
AANVAL GE-
BEURT IN
TWEDE GOLFEN.
EERST...

... DAT
IS WAANZIN,
KOLONEL!

WE DENKEN DAT
DE AFSTAND TE
GROOT IS. HUN
MACHINEGEWEREN
EN HUN ARTILLERIE
ZULLEN ONS
WEGMAAIEN!

GENOEG,
BOISSARD!

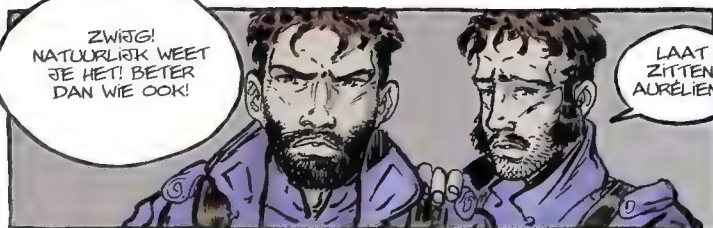
GOED!
FRANKRIJK
REKENT OP
JULLIE, HEREN!

HET ZAL JULLIE EEUWIG
DANKBAAR ZIJN VOOR
JULLIE MOED! MAAR
HET ZAL NET ZO GOED
DEGENEN STRAFFEN
DIE WEIGEREN HET
TE DIENEN.

WIE DENK JE WEL TE
ZIJN?! WEEET JE WAT
HET WOORD INSUBORDI-
NATIE BETEKENT?

ik...
wij...

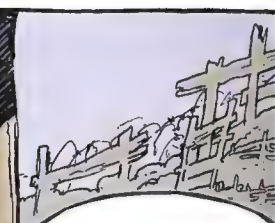
ZWIG!
NATUURLIJK WEEET
JE HET! BETER
DAN WIE OOK!

LAAT
ZITTEN,
AURELIEN...

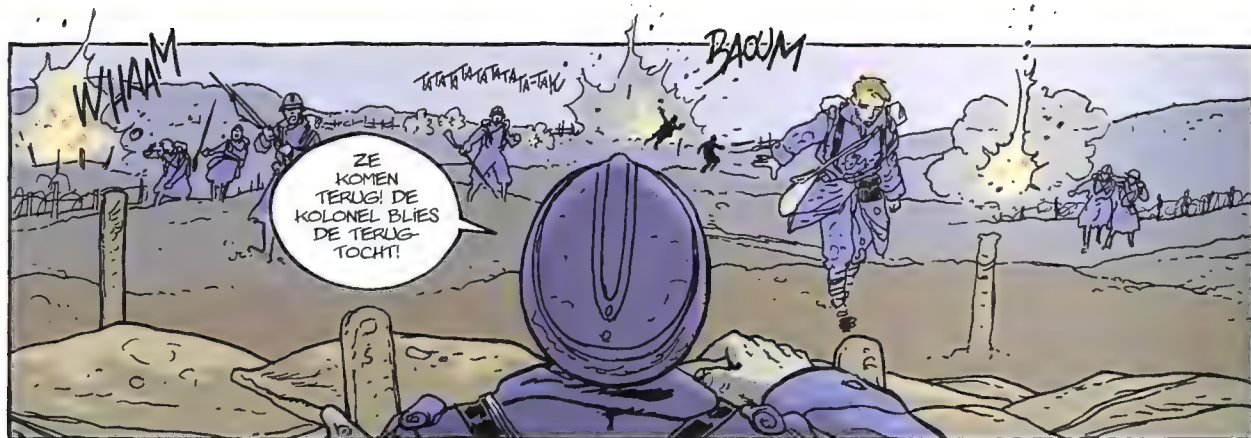
JE ZOU
MOETEN SLAPEN,
AMABLE. IK DENK
DAT JE MORGEN
WERK ZULT
HEBBEN.

EN JULLIE?
MOETEN JULLIE
NIET WAT SLAPEN
VOOR HET DAG
WORDT?

NEE!
HET ZIJN MISSCHIE
DE LAATSTE UREN VAN
AURELIEN BOISSARD EN
FELIX CASTELAN! WE
KUNNEN ER BETER
VAN GENIETEN!

VER-
DOMME...
HET DOET
PIJN...

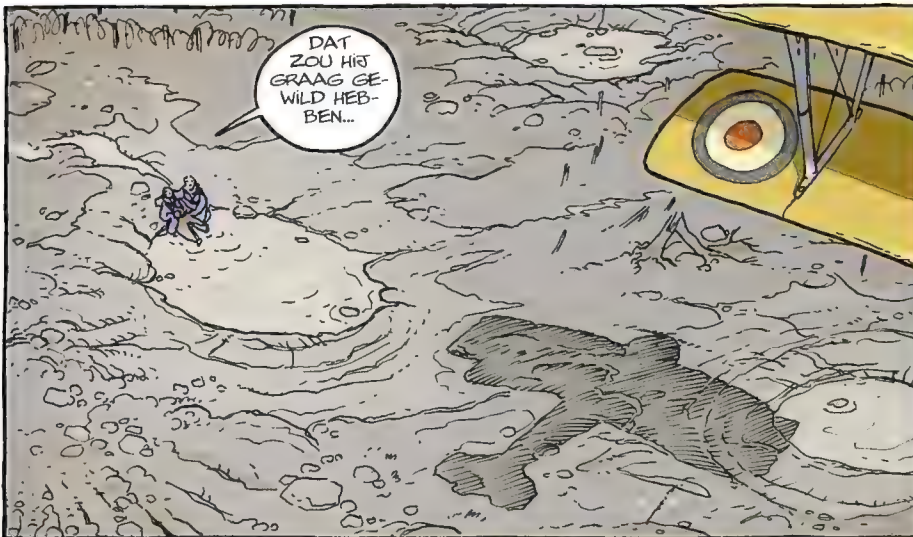
HET
GAAT WEL...
IK ZAL
JE...

ZEG GEEN
STOMMITETEN,
ALRELIEN... IK HEB
NIET GENOEG VINGERS
OM DE GATEN TE
TELLEN DIE DE
MOFFENKOGELS IN
MIJN KARKAS
MAAKTEN...

DEZE
KEER IS
HET VOOR-
BIJ...

IK
HAD MEZELF
BELOOFD MIJN
ZOOON TE LATEN
VLIEGEN ALS IK
TERUG ZOU
KOMEN...

DAT
ZOU HIJ
GRAAG GE-
WILD HEB-
BEN...

JE
ZULT HEM
LATEN VLIEGEN,
MIJN BESTE.
IK BRENG
JE TER...

OH!
NEE!

ONTSMET
DE WONDEN!
HIJ VERTREKT
MET SPOED IN
DE EERSTE
AMBULANCE!

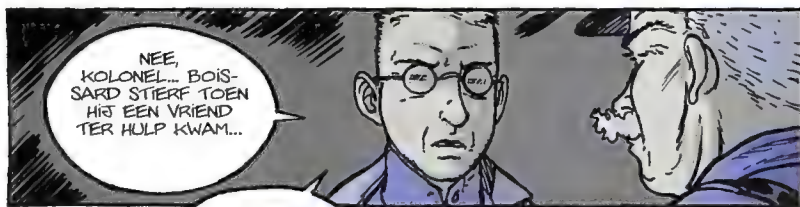
WAAR IS
HIJ?

WIE,
KOLONEL?

BOISSARD! IK
ARRESTEER HEM.
IN AFWACHTING VAN
ZIJN TERECHT-
STELLING!

IS
HIJ DAT
NIET?

NEE,
KOLONEL... BOIS-
SARD STIERF TOEN
HIJ EEN VRIEND
TER HULP KWAM...

DAT IS
FELIX...
CASTELAN...

VAL-DE-GRÂCE HOSPITAAL.

DE
KOLONEL PRO-
BEERDE JE NIET
"POST MORTEM"
TE LATEN VER-
OORDELEN...

AURÉLIEN
BOISSARD IS
VOOR FRANK-
RIJK OFFICIEEL
DOOD.

DE DOKTERS
ZEGDEN ME DAT
JE BINNENKORT
WEER ZULT KUN-
NEN PRATEN.

DAN KUNNEN WE
JE TERUGKEER
NAAR HET BURGER-
LEVEN VOORBE-
REIDEN. DENK
EROVER NA...

... FELIX...

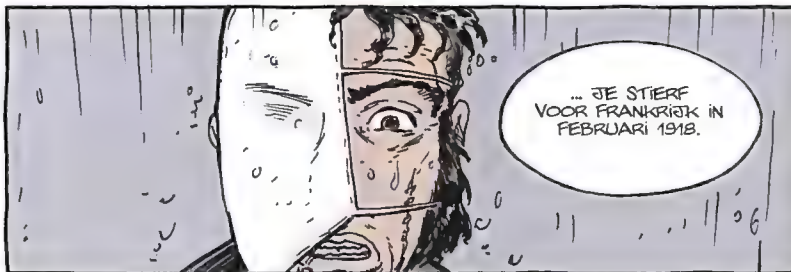
AURÉLIEN BOISSARD, ZOON VAN EEN GEGOEDE FAMILIE. BRILJANTE STUDIES ALS INGENIEUR VAN BRUGGEN EN WEGEN. JE BREEKT MET JE FAMILIE OM IN EEN FABRIEK TE GAAN WERKEN ALS EENVOUDIG ARBEIDER, VERSTOKT SYNDICALIST EN OPROERKRAAIER. JE GAAT BIJ DE ANARCHISTISCHE BEWEGING...

... JE WORDT IN JULI 1913 AANGEHOUDEN TIJDENS RELLEN MET DE POLITIE. VERDACHT VAN HET MAKEN VAN ARTISANALE BOMMEN WORD JE VEROORDEELD TOT VIJF JAAR CEL. VERVROEGDE VRIJLATING OM BIJ DE FRANSE TROEPEN TE GAAN IN MAART 1916...

... JE STERF VOOR FRANKRIJK IN FEBRUARI 1918.

JE VEGETARISME, JE WEIGEREN VAN ALCOHOL, EIGEN AAN ANARCHISTEN, EN JE VERBAZINGWEKKENDE TALENT OM JE VLIEGENDE TUIGEN TE MAKEN WECTEN MIJN NIEUWSGIERIGHEID OP.

DE ANALYSE VAN JE VINGERAFDRUKKEN LAAT GEEN TWIJFEL OVER: JE HEBT DE IDENTITEIT VAN FELIX CASTELAN AANGENOMEN.

FELIX IS DOOD.

DAAR TWIJFEL IK NIET AAN. KOM, WE WANDELEN EVEN...

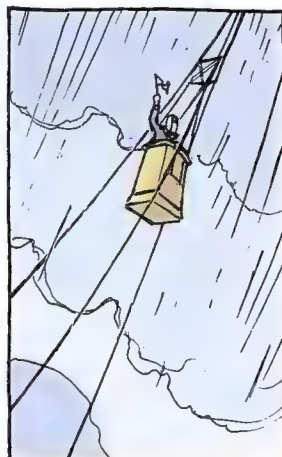
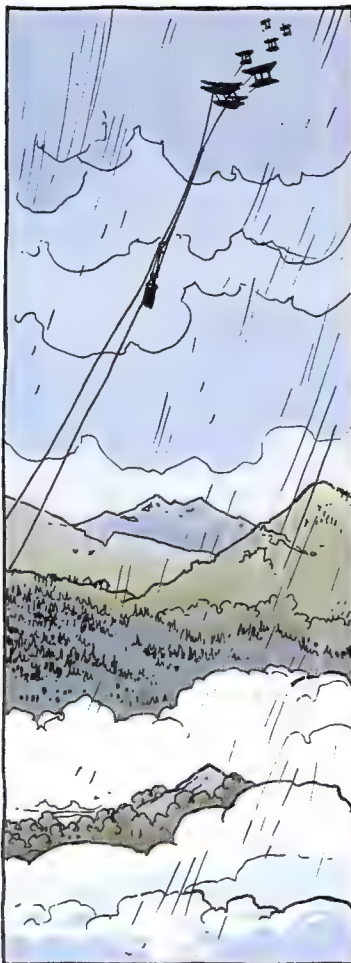
DE JONGEN EN ZIJN MOEDER LIJKEN JE TE MOGEN, DUS DE REDEN VAN DIE IDENTITEITSWISSEL DOET ER NIET TOE. DAARVOOR BEN IK HIER NIET... EN JE HEBT ALLICHT RECHT OP EEN TWEEDE LEVEN. JE HEBT DOOR BETAALD VOOR JE BIJDRAGE AAN FRANKRIJK.

IK FAAL ALLEEN NIET GRAAG, ZIE JE. DUS STEL IK JE EEN RUIL VOOR...

... DE MOORDENAAR IN RUIL VOOR MIJN STILZWIGEN.

IN DIT
WEER KUN JE
ONMOGELIJK
IETS ZIEN!

DAT GEEF
IK TOE, MORGEN
MOET HET WEER
WAT GUNSTIGER
ZIJN.

OPSTIJGEN BIJ DAGE-
RAAD! IK WIL GEEN
ENKELE KANS
MISSEN!

EMILE
HEEFT LANG OP
JE GEWACHT...
IK LEGDE HEM
UIITEINDELIJK IN
BED.

HET HELE DORP
HEEFT HET OVER
JE VLUCHT IN
DE REGEN.

NIVOIX
VERPLICHTTE ME DIE
VLEGER ALS UITKIJK-
POST TE GEBRUIKEN...
OM TE PROBEREN ZIJN
DODER TE VINDEN.

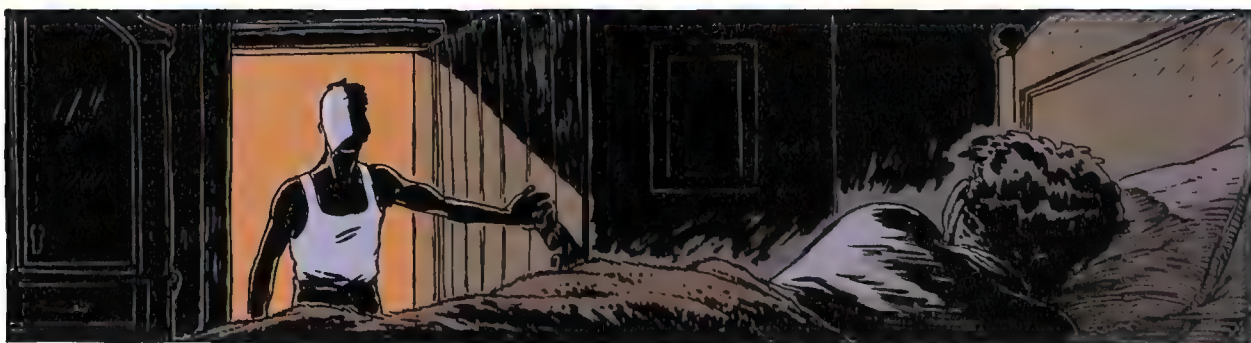
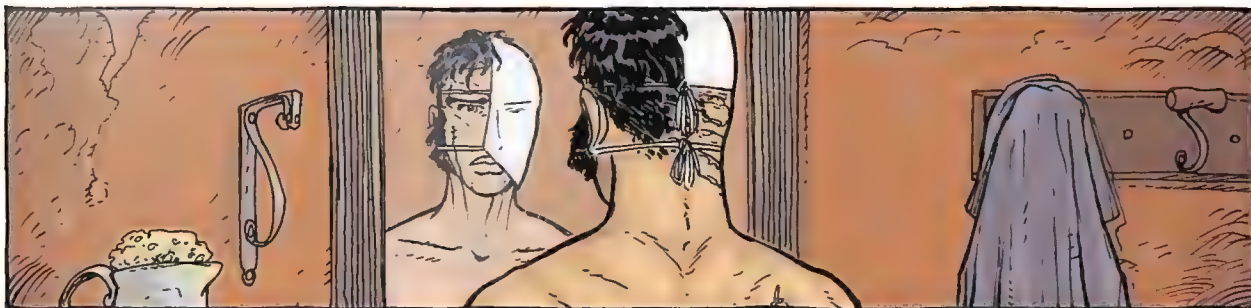
EN?

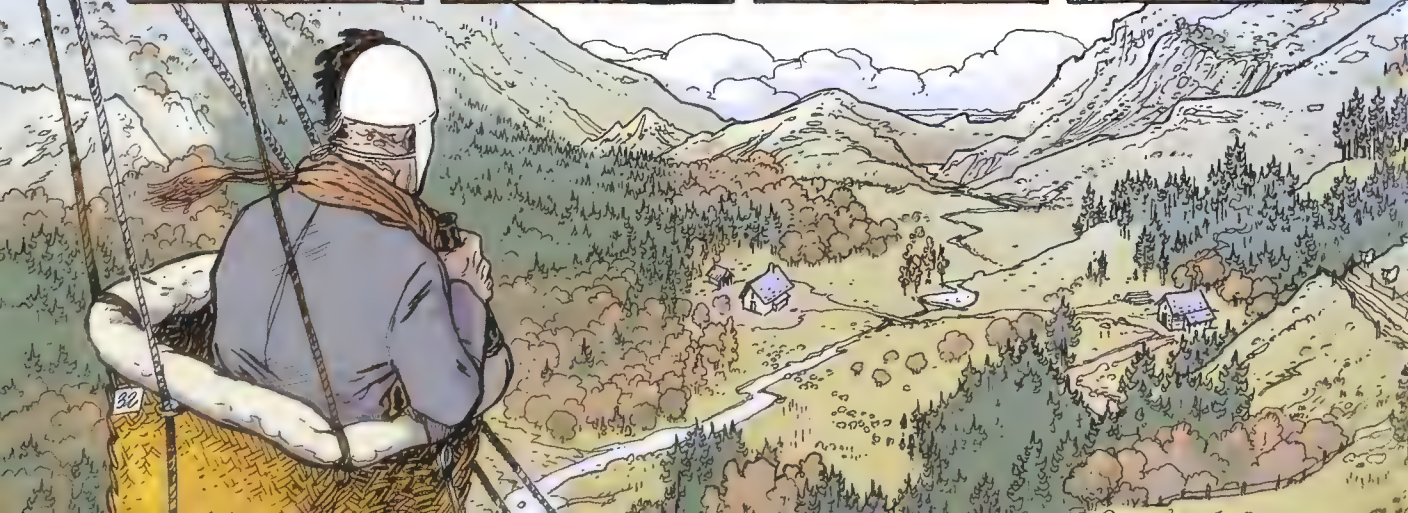
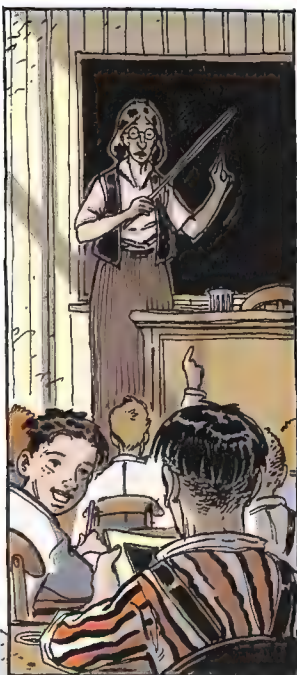
DE POLITIE
HELPEN MAAKT
ME ZIEK.

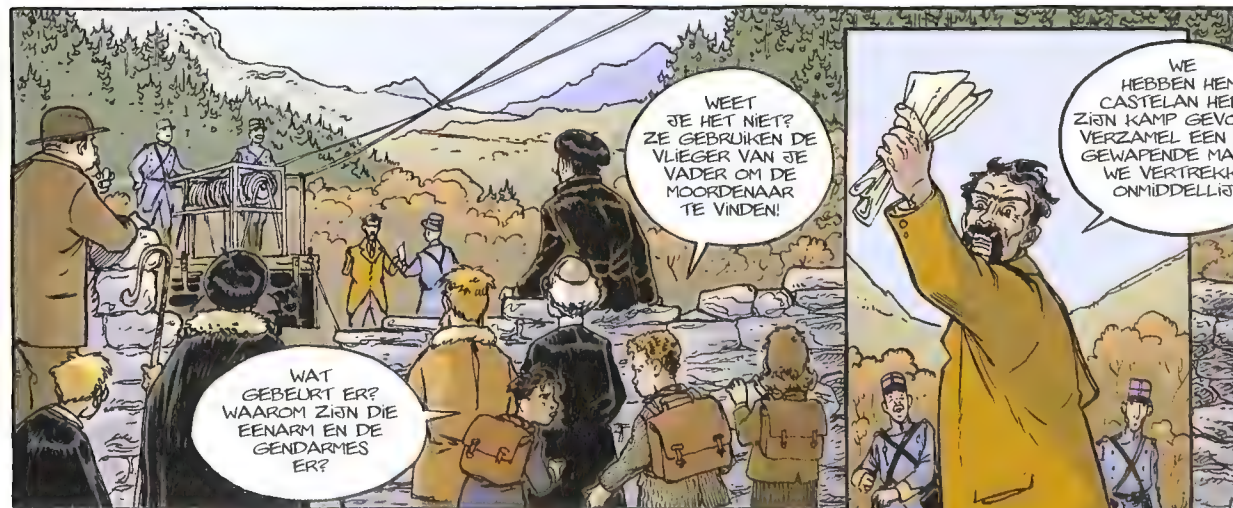
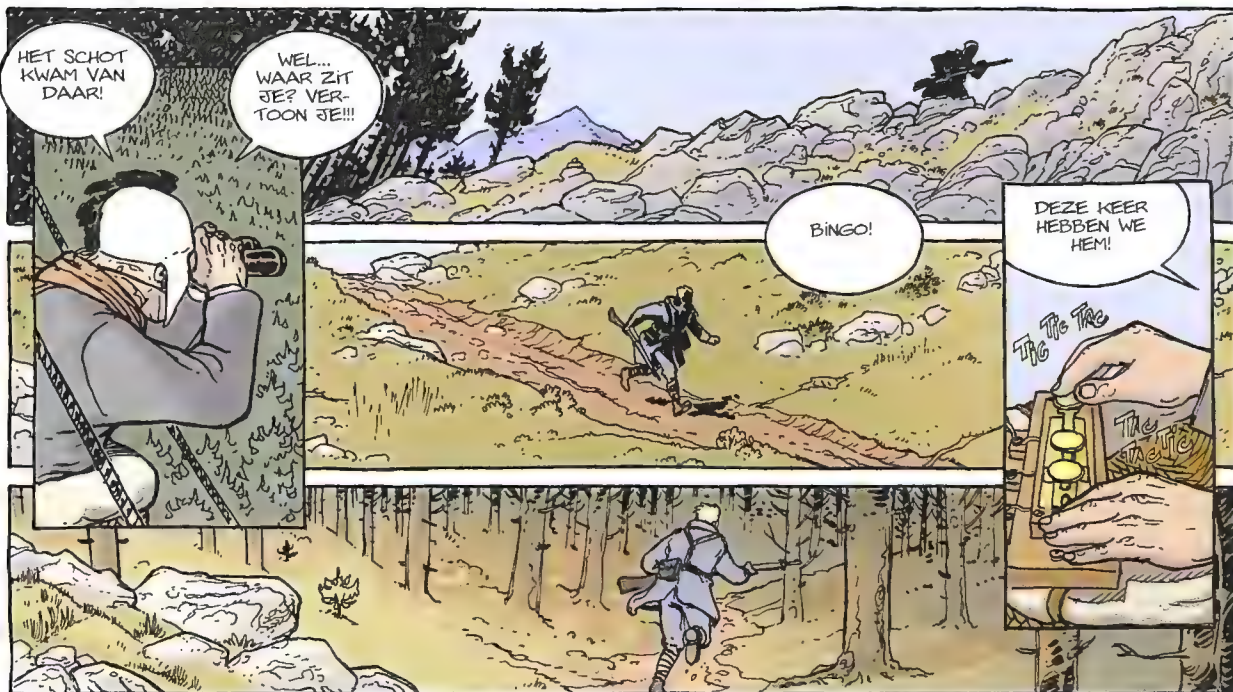
WAAROM
AANVAARD-
DE JE?

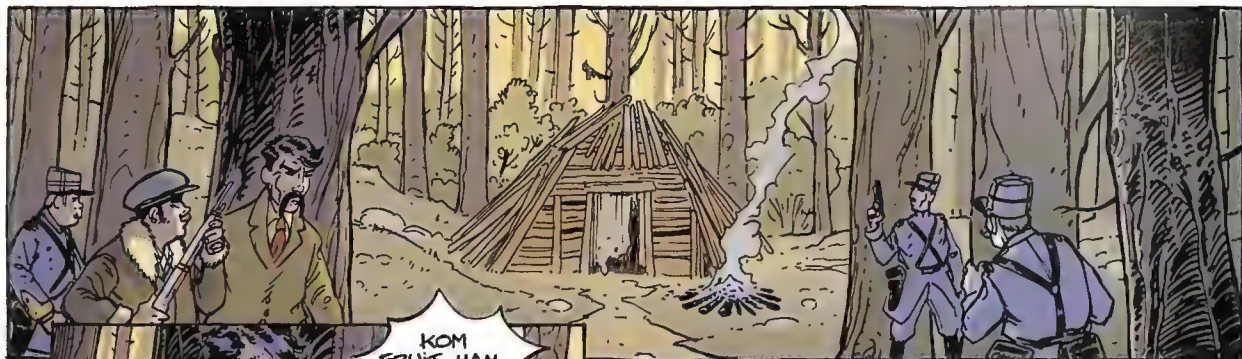

OMDAT
HIJ HET WEEET,
ESTHER...

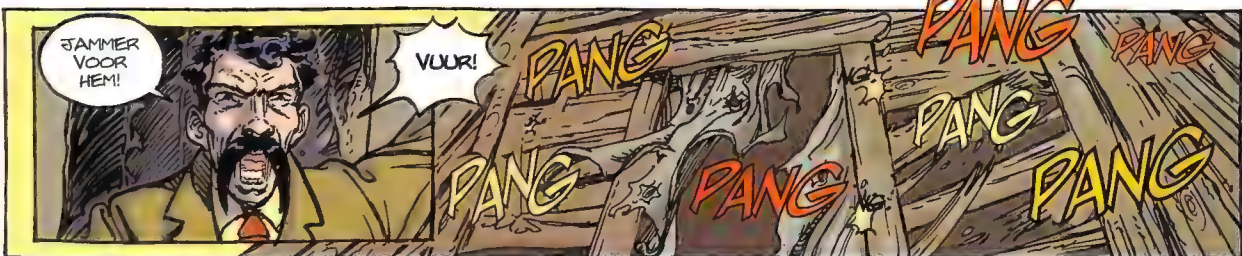

KOM
ERUIT, HAN-
DEN OM-
HOOG!

LAATSTE
WAARSCHUWING!
ALS JE NIET
BUITEN KOMT,
OPENEN WE
HET VUUR!

HIJ IS
OMSINGELD,
MENEER.
GEEN UITWEG
MOGELIJK!

JA... MAAR IK
BETWIJFEL OF WE
ONOPGEMERKT BLEVEN.
HIJ KAN EENDER WIE
VAN ONS NEER-
SCHIETEN.

JAMMER
VOOR
HEM!

VUUR!

PANG

PANG

PANG

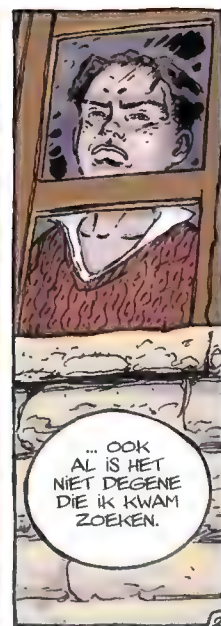
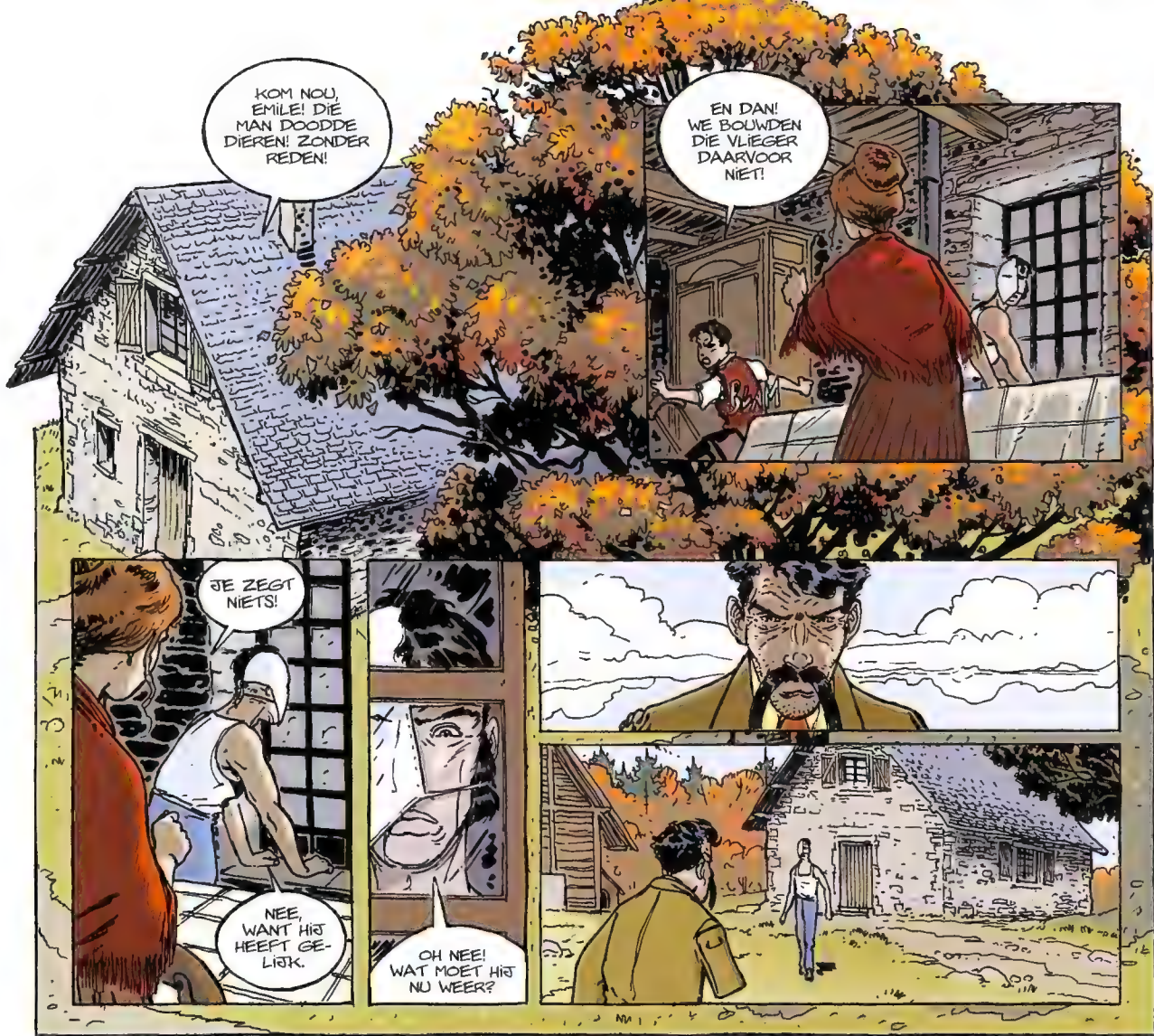
PANG

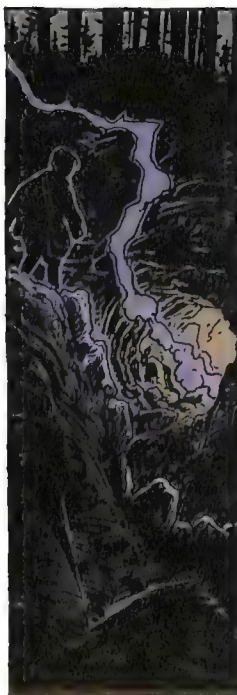
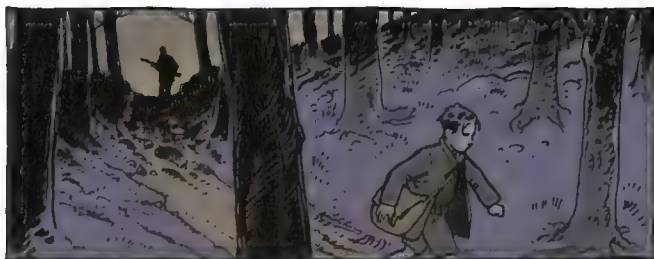
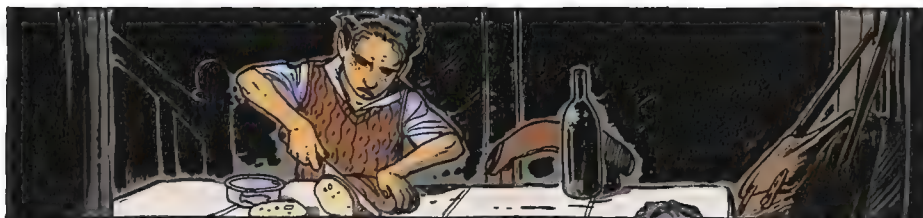
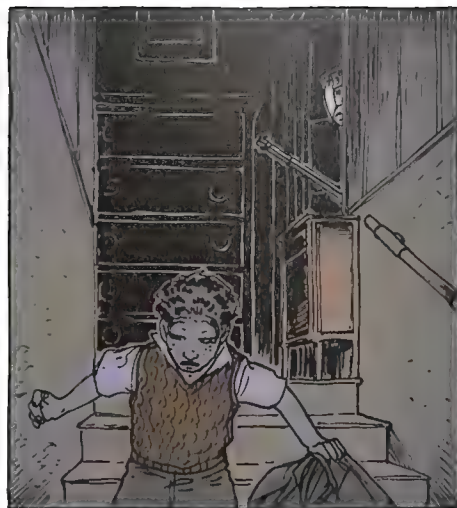
PANG

PANG

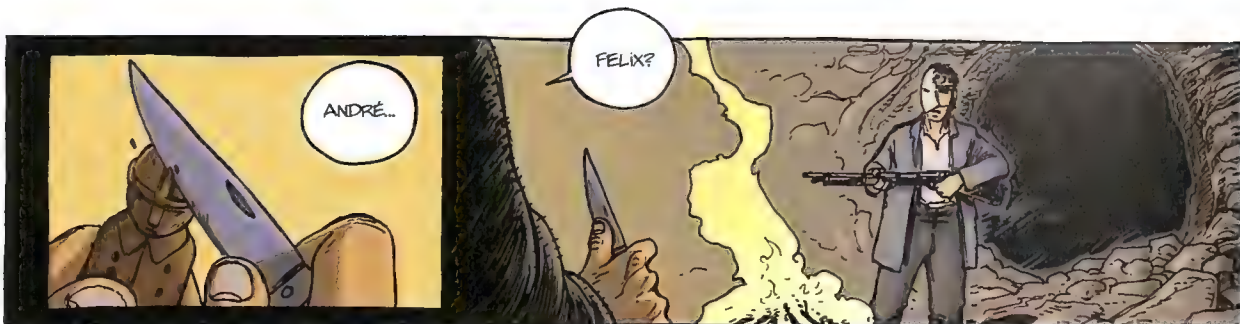

STIK!

ANDRÉ...

FELIX?

IK WIST DAT JE
ME UITEINDELIJK
ZOU VINDEN! NIEMAND
ANDERS KENT DE BOSSEN
ZO GOED ALS JIJ...
BEHALVE JE ZOON
MISSCHIEN...

WIL JE EEN
SLOKJE? HET
IS EEN FLES UIT
JE KELDER!

AH NEE,
VERGETEN!
JE DRINKT NIET
MEER, VERTELDE
EMILE ME!

MAAR...
IK BEN
DOOD,
FELIX...

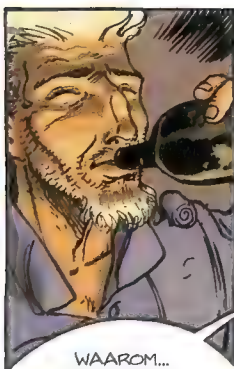
BETER
NOG, IK
BEN DE
DOOD!

JE BENT
NIET ERG
SPRAAK-
ZAAM...

JE DACHT NIET
OOIT ANDRÉ
ROUSSAULT
TERUG TE
ZIEN, HÉ?

NEE... IK...
HET HELE DORP
DENKT DAT JE
DOOD BENT...
ANDRÉ...

WAAROM...
WAAROM KNAL
JE DIE BEESTEN
ZO NEER?

WAT
VERBAAST
JE, FELIX?

DAT IK
DOOD? OF DAT
IK, DE ELLENDIGSTE
SCHUTTER VAN ONZE
JACHTPARTIJTJES,
ZO GOED
DOOD?

... IK HIELD NIET VAN DODEN.
TOEN WE GINGEN JAGEN,
ZORGDE IK ERVOOR DAT
ONZE PROOIEN KONDEN
ONTSNAPPEN...

MAAR TOEN WE VOOR DE EER
VAN FRANKRIJK MOESTEN
VECHTEN, WERDEN DE ZAKEN
ANDERS. EN STEL JE VOOR,
IK BEN EEN FANTASTISCH
SCHUTTER... EEN ECHTE
ELITESCHUTTER, FELIX!

IK MAAKTE NIET VEEL
BLINDE AANVALLEN
MET MACHINEGEWEER
EN GRANATEN MEE...
IK GENOOT VAN EEN
BIJZONDER REGIME...

IK GING ALLEEN, ALS HET
DONKER WERD, EN VERSTOPTE
ME OP EEN STRATEGISCHE
PLEK. EEN RUïne, EEN OBUS-
KRATER OF EEN LOOPGRAAF
DIE DOOR BEIDE PARTIJEN
WAS OPgegeven...

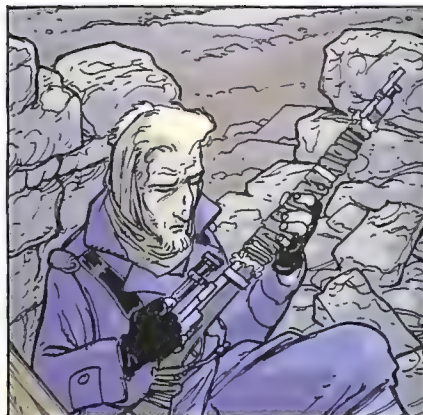
DAAR WACHTTE IK LANGE
UREN. IK BEGLUURDE DE
VIJANDELIJKE LINIES OP
ZOEK NAAR IEDERE,
ONVOORZICHTIGE DUITSE
SOLDAAAT...

IK WERD BEWONDERD
DOOR DE VRIENDEN,
DIE IK AL MIJN
AVONTUREN MOEST
VERTELLEN.

EN IK WERD BELOOND
DOOR ONZE OFFICIEREN,
MAAR GEVLEI INTERESSEERDE
ME NIET LANGER.

... HET KWAAD HAD ZICH VAST-
GEWORTELD. IK WAS ALTIJD
GEHAAST TERUG TE GAAN. IK
KREEG BEVREDIGING DOOR DE
DOOD. IK KEEK ER GRAAG NAAR,
OBSERVEERDE DE UITDRUKKING
DIE HIJ TEWEEGBRACHT BIJ
DEGENE DIE HEM ONTMOETTE...

DE ANGST...

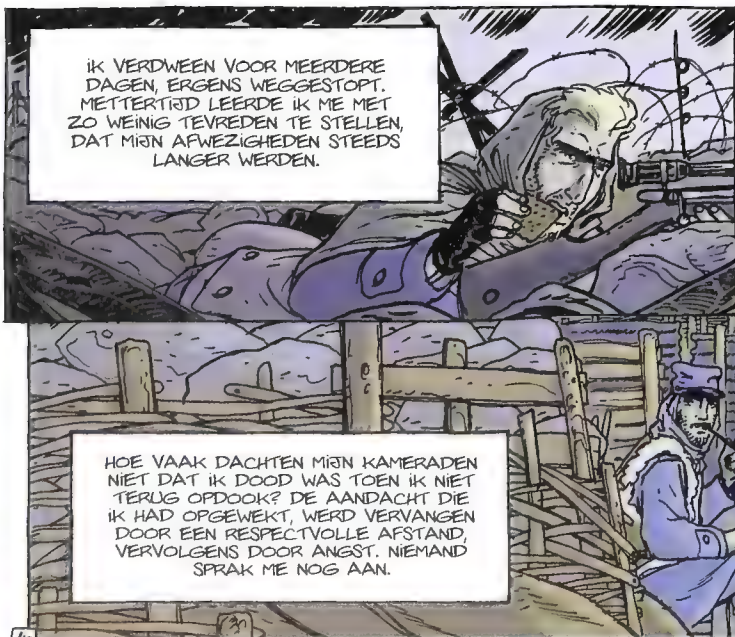
DE OPLUCHTING...

... HET ONBEGRIIP...

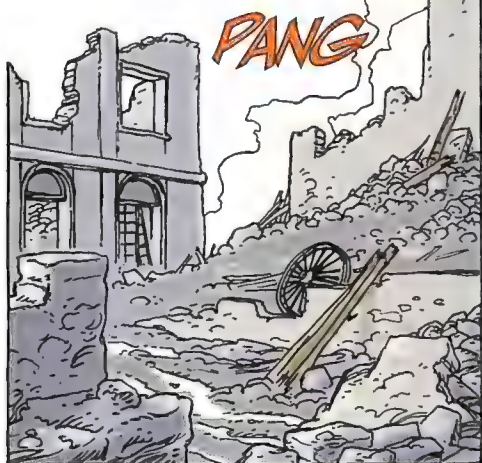
IK VERDWEEN VOOR MEERDERE
DAGEN, ERGENS WEGGESTOPT.
METTERTIJD LEERDE IK ME MET
ZO WEINIG TE VREDEN TE STELLEN,
DAT MIJN AFWEZIGHEDEN STEEDS
LANGER WERDEN.

HOE VAAK DACHTEN MIJN KAMERADEN
NIET DAT IK DOOD WAS TOEN IK NIET
TERUG OPDOOK? DE AANDACHT DIE
IK HAD OPGEWEEKT, WERD VERVANGEN
DOOR EEN RESPECTVOLLE AFSTAND,
VERVOLGENS DOOR ANGST. NIEMAND
SPRAK ME NOG AAN.

MIJN LAATSTE SLACHT-
OFFER WAS EEN SLUIP-
SCHUTTER ALS IK. IK
SCHOOT HEM MET MIJN
LAATSTE KOGEL NEER.

IK NAM ZIJN WAPEN.
HIJ HAD HET NIET
MEER NODIG... IRONIE
VAN HET LOT... NOCH
HIJ, NOCH IK WISTEN...

DAT DE WAPENSTIL-
STAND WAS GETEKEND.
FRANKRIJK WAS DE
OVERWINNAAR... EN IK...
EEN VAN DE ZOVELE
VERLIEZERS...

IK BESLOOT NAAR HET
DORP TERUG TE KEREN
VIA DE STROEPERSPADJES
OM MIJN KWAAL DE TIJD
TE GEVEN TOT RUST TE
KOMEN.

MAAR MIJN
VERSLAVING WAS
AL TE GROOT.

IK HEB
VAAK GE-
AARZELD...

... OVER DE
KEUZE VAN MIJN
SLACHTOFFERS.

TERUG IN ONZE VALLEI
ONTMOETTE IK JE ZOON.
WE DEELDEN ONZE
EENZAAMHEID.

SOMMIGEN LIETEN
HUN LEVEN IN DE
LOOPGRAVEN...

ANDERE, ZOALS
JIJ, FELIX, EEN
STUK VAN HUN
LICHAAM...

IK LIET ER
MIJN ZIEL...

MAAR IK WIL NIET NAAR
DE GEVANGENIS. IK ZOU
HET NIET VERDRAGEN.
BEGRIJP JE?

IEMAND ZOU ME
MOETEN
TEGENHOUDEN...

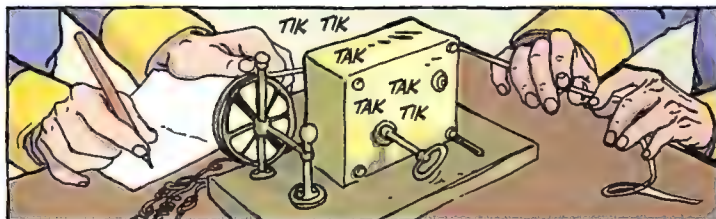
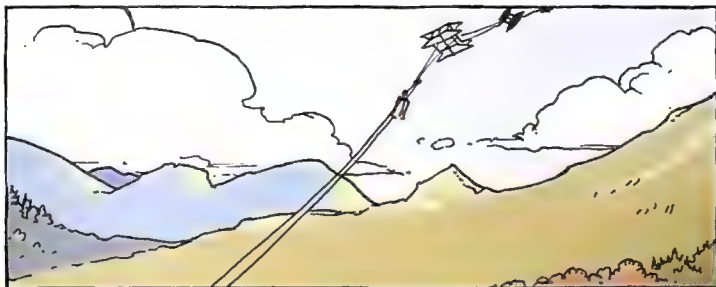

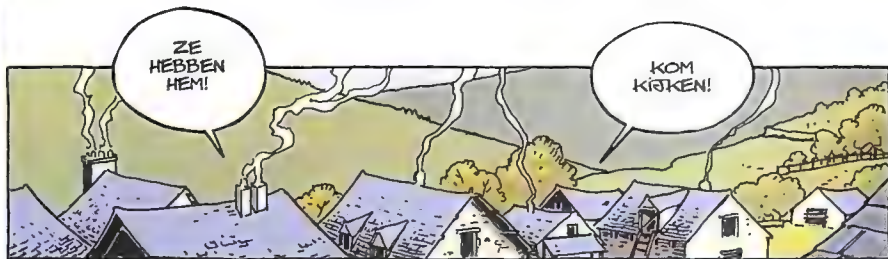
... WANT IK STA OP
HET PUNT ME NIET
LANGER MET DIEREN
TEVREDEN TE
STELLEN.

DUS ER KAN MAAR
EEN VAN ONS
BEIDEN LEVEND UIT
DEZE GROT KOMEN
VANAVOND, FELIX...

ZE
HEBBEN
HEM!

KOM
KIKKEN!

AH! EIN-
DELJK!

HIJ HEEFT
ZICH OP-
GEHANGEN,
DE GEK!

WAT
EEN LAF-
AARD!

DEZE
KEER ZIJN WE
ZEKER DE SCHULDIGE
TE HEBBEN! DANKZIJ
HET DOORZICHT VAN
MENEER NIVOIX...

... EN HET VLIEGENDE TUIG
VAN FELIX CASTELAN!
ONZE VALLEI VINDT
ZIJN RUST TERUG!
EN ONZE DIEREN
KUNNEN IN VREDE
EN RUST
GRAZEN!

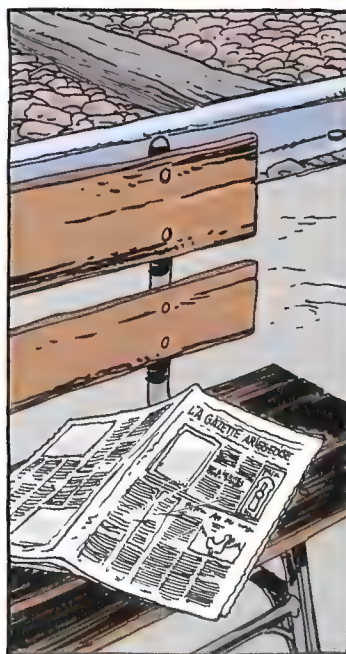

HIJ WILDE NIETS
ETEN. HIJ GING
NAAR BED. IK
DENK DAT HIJ
NU SLAAPT.

GOED...

DE VOLGENDE
DAG...

In oorlogstijd toont het geluk soms op een vreemde manier zijn ware gelaat.

Collectie Bamboe

EAN 9789085523161